

NARODNI LIST

Izhaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Vse pošiljatve (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so poštnine proste. — Uredništvo: Schillerjeva cesta št. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrlet 1 K. Za Ameriko in Naročnina se plačuje vnaprej. — Posamezna številka stane 10 vin.

Oglasi se računajo po 12 vinarjev ena petil vrsta. — Pri večkratnih objavah znaten popust po dogovoru. Pristojbine za oglase je plačevati po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Na pomoč!

Dne 24. julija 1909 je bila v ormoškem okraju grozna toča, ki je v dvanajstih občinah skoraj vse uničila. Od koruze štrlijo le gole bilke, oves in detelja je zabita v zemljo, sadne drevje je golo, gorice mestoma popolnoma opustošene, njive in travniki so poplavljeni, na strešni opeki so povsod luknje. Škoda znaša milijone. Ljudstvo obupuje, beda je grozna. Da se nesrečnejšem vsaj za prvi hip nekoliko opomore, prosijo se vsi človekoljubi za milodare, ki se naj pošiljajo blagajniku podpisanega pomožnega odbora g. dr. Ivanu Omulcu v Ormoži. — Še tako majhen dar se sprejme s pristržno hvalo!

Ormož, dne 30. julija 1909.

Pomožni odbor:

dr. Mir. Ploj, drž. poslanec, dr. Ivan Geršak, c. kr. notar, dr. Ivan Presker, sodni svetnik, dr. Iv. Omulec, odvetnik in načelnik okr. zastopa, Florjan Kuharič, okrajni odbornik in obč. predstojnik, Leopold Petovar, okrajni odbornik in posestnik, Ivan Kočevar, okrajni odbornik in posestnik.

Zločin nad slovenskim kmetom — ali klerikalno „gospodarsko“ delo.

Večkrat že smo imeli priliko opozoriti na to, da klerikalcev pri njihovem gospodarskem „delu“ ne vodi ljubezen do ljudstva, do kmeta, ampak vedno in povsod le želja po nadvladi nad ljudstvom in pa — lastni žep. Kakor blazni astanavljajo zadrugo za zadrugo, posojilnico za posojilnico; ne pomislijo nikjer, ali so pogoji za prospevanje podan ali ne, ali so ljudje, ki bi mogli zavode v korist kmetškemu ljudstvu voditi. Če pa začne kaki posojilnici slabo iti, kaj briga klerikalne kolovodje usoda sto in sto kmetov, ki bodo morali krvavo plačevati, ko gre zavod v konkurz. Mirno čakajo, da zavod pride na kant, od strani se smeji, ko nosijo kmetje krvavo pridelane krajcarje, ker so jamčili za toliko in toliko — in prav nič jih ne peče vest, da so kmete opeharili, ogoljufali, da so postopali z njimi naravnost zločinsko, hujše kakor obcestni ropar.

Tako gospodarsko politiko vodi danes klerikalna zadruga zveza v Ljubljani pod vodstvom raznih vzorničarjev Kreka, Pušenjaka, Verstovška in drugih. Navedemo danes čisto na kratko samo en slučaj klerikalne brezvestnosti in se bomo svoječasno z zadevo še obširneje bavili:

Klerikalna posojilnica v Marenberku je čisto na kantu in mora likvidirati. Zguba, katero bodo morali kmetje plačati, bo velikanska. Klerikalna zadruga zveza pošilja k vsakemu uradnemu dnevu iz Maribora svojega uradnika v Marenberk, seveda proti dietam, ki gredo iz kmečkih žepov. Celozastopstvo, iztirjanje terjatev itd. je izročila

Ljubljanska zveza advokatu Vencajzu v Ljubljani, tako da morajo kmetje ogromne stroške plačevati, ker se vozi Vencajz iz Ljubljane k razpravam v Marenberk. Dekanu Heclu se je vse zarubilo, tudi ura; ker je eno zarubljeno svinjo zaradi pomanjkanja krme zaklal, je bil v preiskavi. Ta gospod dekan se je jako nepovoljno izrazil o ljubljanski klerikalni zadrugi zvezi. — Svoj čas je hotel dr. Pikel posojilnico v red spraviti; opozoril je na nerednosti, ki so jih duhovniki vganjali v posojilnici; zato so ga odjedli iz Marenberka v stran. Dekan Hecl sam je rekel potem nekoč: Ko bi bili mi ubogali dr. Pikla, pa bi bilo vse prav.

Polom bo v najkrajšem času velikanski. Ubogi kmetje!

Tudi klerikalna posojilnica v Slov. Gradcu je blizu poloma. Gospodarstvo pri tej posojilnici je tako, da bode vse, kar so Slovenci, ki se jih sedaj imenuje „liberalce“, v Slov. Gradcu pridobili, v najkrajšem času izgubljeno. Sramota je, da ima župnik Pečnik v Slov. Gradcu na račun posojilnice dve gostilni, ki sta pa tudi vedno prazni in je vsled tega zanikernega gospodarstva posojilnica v zadnjih zdihljajih. Na sramoto vseh Slovencev je dala ta kmečko-zvezarska posojilnica, katere načelnik je župnik Pečnik, obesiti na svojo gostilno samonemški napis „Gasthaus zur Sonne“, ki se je še pred kratkim blestel v nemških barvah. Sramotilni pečat za klerikalno lažikmečko zvezo in klerikalno posojilnico v Slov. Gradcu.

Tako gredo klerikalci vedno bližje svojji usodi nasproti. Ruši se jim, kar so v slepi strasti hoteli izrabljati proti svojim bratom; a škode ne trpe duhovniki, ampak ubogi slovenski kmet — „liberalni“ in klerikalni.

Za kmečke prijatelje se hlinijo, pa so navadni zločinci, goljufi in sleparji! —

Iz političnega sveta.

Narodna zveza, to je skupina vseh slovenskih, hrvatskih in srbskih poslancev v državnem zborni, se je vsled zahrbtnega postopanja dr. Šušteršiča razbila.

Kaj bo z državnim zborom? Čehi pravijo: dokler Nemci ne pripuste rednega delovanja češkega deželnega zbora, tudi državni zbor ne bo prišel do rednega dela. Nemci pa zahtevajo od Čehov izpolnitev vseh svojih pretirano nesmiselnih zahtev, potem — pravijo — pripustimo redno delovanje češkega deželnega zbora. Z drugimi besedami: Državni zbor tudi na jesen ne pride do dela.

V času poletne vročine ali kakor se časnikarji izražamo: v času kislih kumaric nemški časopisi od same možganske praznote njihovih urednikov ne vedo, kaj bi pisali. Zato si izmišljajo naravnost strahovite dogodbe. Tako so pred par dnevi pisali cele članke o

nekih napadih Čehov na Nemce iz rajha, da so se človeku kar lasje jezili; in klicali so ti pisarji državo in vrage na pomoč proti tem „krvoločnim“ Čehom. In kaj je bilo? Neki nemški študent je dobil par klofut, ker je na čeških tleh izzival z nemškimi barvami. Brez nadaljnjih pripomb!

Nemci sedaj v državnozbornskih počitnicah pridno delajo na to, da bi razbili zvezo češko-malorusko-jugoslovanskih poslancev (Slovansko Jednoto). Zato trosijo po svojem časopisju najneumnejše laži.

Nadvojvoda Leopold Salvator je končal svoje potovanje po Bosni in Hercegovini ter se je izrazil jako pohvalno o gospodarskem in kuitarnem napredku obeh dežel.

Istrski deželni zbor je izvolil za deželne odbornike 2 Slovane in 3 Italijane. Doseglo se je med obema narodnostima sporazumljenje glede nove razdelitve občin.

Nemci so povsod enaki. Dunajski Čehi so minolo nedeljo imeli v Švehatu neko slavnost. Naenkrat se nabere pred gostilniškim vrtom, kjer se je slavnost vršila, množica kakih 6000 Nemcev. Hoteli so vdreti v vrt, a so jih orožniki zadržali. Čehi so morali veselico pustiti in oditi. Taka je nemška svobodoljubnost:

Zaradi Krete še vlada vedno nepeto razmerje med Turčijo in Grško. — Turški časopisi so jako bojevitvo razpoloženi.

Ruski car je obiskal minole dni predsednika francoske ljudovlade Faličera in pa angleškega kralja Edvarda. Socijalisti so vprizorili v obeh državah proti njemu demonstracije. — To je neumnost.

Vojska med Španci in kabilskim plemenom na Maročanskem se z vso ljutostjo nadaljuje. Skoro vsak dan je poročati o novih bitkah, v katerih padajo na obeh straneh tisoči mož. Španci pošiljajo v Melillo, kjer je njihovo taborišče, vedno nove čete.

Na Španskem pa je izbruhnila zadnji teden zaradi te nepremišljene vojske, ki jo je vlada lahkomišelnost začela, prava ljudska vstaja. Na vseh koncih države, osobito pa v Kataloniji krog Barcelone, se je pričelo ljudstvo, osobito delavstvo puniti. Vlada je takoj poslala vojaštvo na lice mesta in prišlo je do krvavih bojov med vojaštvom in vstaši. Vse telegrafične zveze so razdrte, cestni promet je popolnoma ustavljen. Delavci so proglasili v mnogih krajih splošne štrajke. V armadi sami pa se je spuntal del vojaštva in ni hotel streljati na vstaše. Vstaši so zažgali mnogo samostanov in cerkev. Končno se je vladnim četam posrečilo udušiti npor. Kralj je takoj po izbruhu vstaje proglasil, da se ustava prekliča. — Te razmere je povzročila neomejena klerikalna samovlada v deželi. Kralj se ji brez-pogojno klanja.

Gospodarski paberki.

Slovenska kmetijska šola v Št. Jurju.

Priznan kmetijski strokovnjak nam piše: Po dolgoletnem cincanju in odlašanju smo dočakali vendar enkrat ustanovitev slovenske kmetijske šole v Št. Jurju. Štajerski deželni odbor je razpisal službi ravnatelja in enega strokovnega učitelja te šole, katerega se ima s 1. oktobrom t. l. otvoriti. Pri tej priliki si ne moremo kaj, da bi ne opozorili naših gospodov poslancev ter kmetovalcev na gotove s tem razpisom v ozki zvezi stoječe točke. Našim p. n. gospodom deželnim poslancem naj bode pred vsem priporočeno, da skrbijo za to, da bodeta za ravnatelja in strokovnega učitelja te šole v resnici narodna moža nastavljeni. ne pa znabiti kaka napol-Slovenca, kakoršnih pri nas žal ne manjka. Po vsem drugačnega uspeha je namreč brez vsega dvoma osobito na kmetijski šoli poduk, ako izhaja iz narodno čutečega srca, kakor pa ako izhaja iz narodno mlačnega, ali pa še celo iz nenarodnega srca. Na kmetijski šoli mora učitelj izročeno mu kmetijsko mladino v pravem pomenu besede pred vsem narodno, potem pa strokovno ljubiti, kajti le potem je mogoče, da doseže njegov poduk tisti uspeh, katerega si mora vsak napredni kmetovalec želeti. Gledati je pa tudi na to, da zavzame mesto ravnatelja že bolj priletni, v umnem kmetijstvu že izkušeni mož, ne pa kak mlad šele začetnik. Mladi šele začetniki v kmetijskem poučevanju, celo pa taki, kateri niso kmetijskih starišev sinovi gojijo, kakor to skušnja do dobrega uči, praktično kmetijstvo veliko preveč „po knjigi“, kakor se pravi, ali z drugimi besedami, oni so preradi veliki teoretiki. Neovrgljiva resnica je seveda, da mora učitelj kmetijstva teoretično prav dobro podkovan biti; vendar pa mora posebno to razumeti, da teorijo v praktičnem izvajanju gospodarstva tako uporablja, da postane poslednje (gospodarstvo namreč) predvsem, toraj v prvi vrsti resnično dobičkanosno, če tudi ni znabiti vse v njem moderno, ali kakor bi se po domače reklo, „kakor iz škatljice vzeto“ izvedeno. Kaj pomaga še tako lepo, še tako moderno urejena kmetijska šola, ako je pa njeno gospodarstvo pasivno, namesto da bi bilo aktivno. V taki šoli izšolani kmetovalci si s posnemanjem njenega gospodarstva na lastni zemlji ne bodo spomogli do blagostanja, ampak nasprotno do — zadolženja. Stem, da zadobi nova slovenska kmetijska šola v Št. Jurju ravnatelja in učitelja dobre kvalifikacije, pa še tudi ni vse doseženo, kajti tudi material šole, to je njeni učenci morajo biti pravi, kajti, ako temu ni tako, postanejo oni v praktičnem življenju vse kaj drugega, kakor bi morali postati. Učenci kmetijske šole morajo postati takorekoč apostoli umnega kmetijstva. Na njihovem gospodarjenju na lastnem posestvu naj bi se zgledovali drugi posestni gospodarji, po njihovem gospodarjenju naj bi se šola v širše kroge širila ter tam utemeljevala. To nalogo morejo pa le tisti učenci kmetijske šole izvrševati, kateri so sinovi premožnih kmetovalcev, in kateri po dovršeni šoli na domačiji ostanejo ter jo v svojem času v lastno oskrbovanje prevzamejo. Za to

nikar v kmetijsko šolo mladeničev pošiljati, kateri znabiti niti niso sinovi kmetovalcev.

V kmetijsko šolo nikar ne pošiljati mladeničev, ki nameravajo po njeni dovršitvi v kaki službi kruh služiti, kajti iz takih postanejo, kakor to dozdajšnja skušnja na vseh že obstoječih kmetijskih šolah žal uči, dobri financarji, dacarji, kondukerji, orožniki itd. nikoli pa ne vzorni gospodarji. Za to polagamo danes že vsem našim zavednim, za kmetijski blagor vnetim razumnikom, brez izjeme stanu, srce, da nagovarjajo naše dobro stoječe gospodarje, naj pošiljajo svoje sinove v našo novo slovensko kmetijsko šolo v Št. Jurju. Čim premožnejših kmetijskih starišev sin ko bo kak učence naše slovenske kmetijske šole, tem večjega zaželjenega uspeha v izvrševanju njenih naukov na lastnem gospodarstvu se moremo od njega nadjeti. Zato treba pa agitacije, živahne agitacije med našimi gospodarji, katero izvrševati je dolžnost vsakega narodnega razumnika bodisi katerekoli politične struje.

Velevažno za hmeljarje!

Kaj je treba storiti, da si bomo hmeljarstvo ohranili za vse čase kot dobičkanosno panogo našega kmetijstva?

Odgovor je prav kratak: Prizadevati si moramo vsi, da bomo zana-prej pridelovali le najboljše in najfinejše blago. — To pa dosežemo:

1. Ako opustimo vse hmeljnike s puhlo in slabo zemljo in si izberemo za nove nasade zemljišča z najrodovitejšo in najboljšo zemljo.

2. Ako smo pri vporabi novih sadežev do skrajnosti izbirični in previdni in si vže sedaj, ko hmelj cveti in zoriv domačem ali sesedovem hmeljniku z apnom zaznamujemo vse one rastline, ktere so zdrave in krepke in ktere obilo cveto in rode.

3. Ako tako zaznamovane rastline spomladi prve obrežemo in sadeže skrbno hranimo; izmed teh izberemo si zopet najlepše in najboljše ter jih vporabimo za nove nasade; to delo se ponavlja leto za leto tako dolgo, da dobimo enakomerne in lepe nasade, kateri bodo posameznemu hmeljarju v korist, vsej dolini pa v čast. Tako delo imenujemo selekcijoniranje.

4. Ako iz že obstoječih nasadov temeljito izberemo vse one rastline, ktere niso v soglasju z ostalimi, to se pravi, da prezgodaj ali premalo rode; v to svrhe treba je korenine vsestransko posekati in uničiti, ker se drugače stara rastlina ne iztrebi. Za nadomestilo le-teh vzamemo zdrave sadeže, ktere pa moramo saditi v velike jame, napolnjene poprej z gnojem in kompostom; to pa zaradi tega, da najde mlada rastlina zadosti živeža za krepko in bujno rast.

5. Ako hmeljski rastlini gnojimo, ako ji strežemo gledé rahljanja zemlje in iztrebljenja plevela tako, kakor je pravilno.

Glede selekcijoniranja daja nadaljna pojasnila vodstvo „Hmeljarskega društva v Žalcu.“

V državni delavnici za košarstvo pri sv. Barbari v Halozah

končuje šolsko leto z 31. avgustom, pričinja se pa s 1. oktobrom. Za novo šolsko leto se priredi posebna delavnica za dekleta; ta dosega jo pod drugih enakih zavodih dostikrat boljše — uspehe od dečkov. Za učenke in učence, koji morajo tukaj plačevati hrano in stanovanje, se bodo izposlovala štipendije. K sprejemu je prinesli odpustnico iz ljudske šole, domovnico in zdravniško spravevalo. Poslali smo na razne okrajne zastope prošnje za štipendije in se je nadejati, da pri sestavi proračuna za leto 1909. jedinega tozadevnega zavoda: na Štajerskem ne bodo prezrli. Državna delavnica je odvisna od obiska in bi bilo želeto, da bi razni denarni zavodi s prispevki pripomogli do obiska revnim, a drugače zmožnim mladeničem in mladenkam iz dotičnih okolišev. — Učni čas traja dve leti. Po pomočnikih te rokodelske stroke je vedno veliko poprašavanje. Pred vsem

je pa namenjen naš zavod, pripomoči da dobi prebivalstvo v slabem vremenu, posebno pa v zimskem času primeren zaslužek. To rokodelstvo je na Avstrijskem stoprav v razvoju in se pridružuje pletenin še mnogo premalo, da bi se bilo bati pomanjkanja odjemalcev. Košarstvo izvrstno pospešuje sadjerejo in vinorejo. Ali bi ne bilo umestno letos, ko manjka odjemalcev še za lanski pridelek, proizvedeti za odjemalce grozdja na Češkem in drugod? Tukajšnja državna delavnica bi delala potrebne košarice prav po ceni — recimo stotino za 30 K. — Določila bi se primerna cena za grozdje, odpošiljanje bi pa prevzele podružnice kmet. družbe, rajfajzenoyke in druge slične zadruge. — S tem bi pa bilo kmalu začeti, da se zagotovijo odjemalci, pa tudi, da se naredi dovolj jerbaščkov. Stvar je na vsak način uvaževanja vredna. — Tudi jabolka se najbolje prodaja v poštnih pošiljateljstvih po 5 in 10 kg.

Borovnica — zdravilno sredstvo. Borovnice ali črnice najdeš kjerkoli v planinskih gozdovih. Vsakdo se jih veseli, ker niso le okusna jed, ampak tudi za zdravje velikega pomena. In pri tem je ta sad tudi silno poceni, kar omogočuje tudi siromašnejšim slojem, da se ga izdatno poslužujejo. Bodisi da se uživa borovnice surove, z ali brez sladkorja, kot sladki kompot ali kot borovnično vino, zdravstveni učinek je vedno enak. Sad ima namreč v sebi neko barvilo, ki je posebno bogato na črnelni kislini. Njena skrčevalna lastnost odstranjuje bolezni v črevesih, ki so posebno v poletju tako pogoste, v kratkem času. Sok se rabi z velikim uspehom tudi kot grgalno sredstvo, da ni boljšega. Vnete sluznice ozdravijo, nahod, ki se še le pričinja, se izgubi, če se večkrat na dan grgrga z borovničnim sokom (borovnice se stisnejo v vodo). Paziti je posebno, da boleča mesta v vratu, ustih in nosu ostanejo delj časa v dotiki s tekočino. Nečimernim ljudem sicer ni po volji, če se pri tem „očrniijo,“ a to ni nobena škoda, če se pomisli, kako hitro in sigurno pomaga to sredstvo. Sicer se pa s citreninim sokom takoj odstranijo črno-plavkaste pege z ustnic in zob. Poleg te zdravilne lastnosti pa ima borovnica tudi veliko redilno vrednost, ima v sebi poleg sadne kisline tudi mnogo % ov sladkorja, ki je, kakor znano, potreben za vzrast otroškega telesa. Zato naj posebno mladina je mnogo borovnic in magari če si pomaze celo obleko. Tudi se ne sme pozabiti na okrepčevalno in žejo gasilno lastnost tega sadu. Če kdo hoče tudi v zimi imeti borovnice, naj mu jih skrbna gospodinja vkuha ali pa napravi žolico (hladetino). F.S.

Beležke.

d 8. avgusta 1909 vsi zavodni Slovenci na glavno skupščino družbe Ciril-Methodove v Jesenice na Gorenjsko.

d Seja pripravljalnega odbora napredne mladinske organizacije je v nedeljo 8. t. m. ob pol 11. uri dop. v Celju (rdeča soba „Nar. doma“).

u „Zveza narodnih društev na Štajerskem in Koroškem“ priredi v dneih od 8. do 12. septembra t. l. v Celju velik poučen tečaj, na katerega se v prvi vrsti vabi učiteljstvo in dijaštvo. Natančnejše podatke objavimo v kratkem. Dne 12. septembra t. l. se potem vrši v vseh prostorih celjskega narodnega doma velika narodna slavnost v prid Ciril-Methodove družbe in v prid prirediteljice — „Zveze narodnih društev na Štajerskem in Koroškem“. — Na obojni prireditvi opozarjamo že danes.

o „Slovenski“ državni poslanci. 15. maja t. l. je drž. in dež. poslanec dr. Korošec, ki je baje celo „radikalen“ Slovenec, v Rogatcu zahteval vojni listek v „Rohitsch-Sauerbrunn“. — G. drž. in dež. posl. dr. Benkovič ima pa na Zidanem mostu takšen rešpekt pred — natararji v kolodvorski gostilni, da nemško naročuje in plačuje. — Oboje brez komentarja!

d Južna železnica zviša s 1. nov. tarife za prevažanje blaga. S tem bode

osobito Spodnještajersko prizadeto in oškodovano.

d Letošnji rekruti imajo nastopiti v redni vojski 7. oktobra vojaško službo, nadomestni rezervisti pa mesto 3. še le 5. oktobra. Tretjeletniki bodo odpuščeni letos takoj po večjih vajah t. j. sredi septembra. Izjeme veljajo le glede onih čet, ki so v bosanskih, hercegovinskih in južnodalmatinskih posadkah.

v Pomanjkanje krme bode letos vsled spomladanske suše še veliko hujše in občutljivejše ko lansko leto. Gotovo je že, da bode letos krma še veliko dražja ko lani. Nujna potreba je, da mislita dežela in država kakor vse merodajne korporacije že sedaj na obsežno pomožno akcijo.

u Nemški klerikalci na vzhodnem Štajerskem so sestavili poseben odbor za nabiranje milodarov v prid po joči prizadetim posestnikom. Predsednik je drž. posl. Hagenhofer.

z Ovrže garje se širijo med otroci v nekaterih občinah radgonskega okraja.

z Nemška surovost. Blizu Strassganga pri Gradcu so našli 2. t. m. za platom mrtvega novorojenčka s prerazanim vratom. Sodnija je dognala, da je mati takoj po porodu otroku prerazala vrat in ga pustila mrtvega za platom.

Celjski okraj.

c Iz zadrečke doline. Odličien kmet nam piše: kakor ste že poročali, so zmagali pri občinskih volitvah v Bočni klerikalci. Pa ne na celi črti, kakor je to gornjegrajski rušilec zakonske sreče v „Gospodarju“ razbobnal; je namreč izvoljenih 8 naprednjain 10 klerikalcev. A gotovo je, da bi bili naprednjaki zmagali na celi črti, ko bi se ne bila — žal — v njihovih vrstah rušila disciplina. Imeli so pred volitvo shod, na katerem se je določila lista naprednih kandidatov. Nihče ni protestiral, na dan volitve pa je neki naprednjak iz Šmartna, ki je bil na shodu navzoč, kršil disciplino in začel na svojo pest agitirati. Od tega izvira poraz. Kako drugačni so v tem oziru klerikalci. Četudi marsikateremu ena in druga stvar ni po volji: Železno disciplino imajo v svojih vrstah in ni eden je ne ruši. Mi pa žal tega ne poznamo — in tako sami pripomagamo klerikalcem do uspehov. Vest nas mora peči. Zadrecki.

c Šmartin v Rožni dolini. Predzadnje nedeljo dne 25. julija je priredilo naše bralno in pevsko društvo nad vse pričakovanje izvrstno vspelo ljudsko veselico; tako pristrčno po domače smo se zabavali, kakor je to mogoče le v Rožni dolini, kjer živi probujeno in za vse dobro navdušeno zavedno slovensko ljudstvo, ki sprejme vsak korak na polju izobrazbe in slovenske pesmi z vidnim zanimanjem, kar so gotovo opazili vsi sosede, kateri so bili zastopani v prav častnem številu iz Celja, Vojnika, Nove cerkve in drugod. K gmotnemu vspehu so pripomogli poleg drugih zlasti celjski trgovci gg. Ravnikar, Merkur, Zvezna trgovina, Diehl, Hočevnar, Kolenc, Stermecki, Kostič, Strupi s tem, da so darovali prav lepih dobitkov za šaljivi srečolov. Bodite uverjeni, da se bomo Rožnodolčani tudi v naprej še vestneje ravnali po geslu svoji k svojim ter kupovali svoje potrebe le pri trgovcih, kateri čutijo z nami, nas podpirajo ter s tem dajejo lep vzgled narodne požrtvovalnosti; isto velja o narodnih obrtnikih, katerih smo našli med izletniki prav častno število. O uprizoritvi šaljive igre slišal se je le glas splošne zadovoljnosti — pa kako tudi ne, ker so bile vse vloge v mojsterskih rokah vrlih vojniških

visokošolcev. Pevske točke so se izvajale kar najbolje in „Rožnodolski slavčki“ so bili vzrok da jih je ljudstvo poslušalo z napeto pozornostjo. Pri šaljivem srečolovu si je marsikateri kupil radovednosti in srčnega upanja za mal denar po krasnih dobitkih, katere so darovali zgoraj navedeni gg. trgovci. Ako je pa kateri čutil „prej neznanne srčne rane“ Amorjevih pušic, ohladil si jih je potom šaljive pošte vsak po svoje, kdor je le znal pisati — naslove raznih ljubljencev pod kostanjem, v uti in drugod. Da nam niso udi odreveneli, skrbela je godba, — za želodec pa Stožirka, ki je ta dan vladala nad kuhinjskimi duhovi s tako spretnostjo, da si je pridobila naklonjenost vseh tistih, kateri so si hoteli zakrpati lačni želodec. Pa kaj bomo dalje opisovali, žal naj bode vsakomur, ki se je skujal in ostal doma ter naj za trdno sklence, da pride prihodnje leto ob enaki priliki prav gotovo v Rožno dolino.

z V Vojniku se vrše 6. avgusta občinske volitve.

d V Kalobju so bile 29. m. m. občinske volitve in so izvoljeni v odbor pristaši obeh slovenskih strank.

d Polzela. Veselica Ciril-Methodove podružnice in braslovškega Sokola je uspela nad vse ugodno. Dosti ljudi, mnogo navdušenja in lep gmoten uspeh. Splošno pozornost je vzbujal „Sokol“. Telovadili so celjski, žalski in braslovški Sokol. Tako lepe telovadbe še nismo zlepa videli. Vršila se je na vrtu g. Cimpermana. Občinstvo, ki je nabilo ves prostor okrog telovadišča, je sokolom navdušeno ploskalo. Dokazali so, da marljivo in vstrajno telovadijo. Telovadbo je vodil brat Smertnik. Nato se je razvila veselica. Zabava je kaj kmalu postala živahna. Gmoten uspeh prireditve je bil prav zadovoljiv — največji je pa seveda moralni uspeh, ki ga je doseglja prireditve s telovadbo.

c Sv. Jurij ob juž. žel. Naši klerikalci se vsepovsod ponašajo, kako so verni, da le kmečka zveza je katoliška in Narodna stranka je bojda tako strašno neverna. Pa le počasi, ker ni vse zlato, kar se sveti, in ni vse pobožno, kar se katoliško imeuje; to naši klerikalci zmirom v boljši luči kažejo in mi bomo tudi marsiktero klerikalno čednost spravili v javnost, pa lepo zaporedoma, da bo svet videl in — sodil. Danes samo nekaj: Pred kratkim so klerikalni kmetje vozili opeko k sv. Rozaliji za popraviljanje cerkve in se je precej pilo (baje cel polovnjak vina so nastavili!) Ko so vinjeni vozniki nosili z vozov opeko v cerkev, so se začeli prepirati ter politizirati in prišlo je v cerkvi do pretepa in krvi, tako da je moral iti posredovat gosp. župnik Mikuš. Pa klerikalcem je vse dovoljeno — vsaj mislijo tako. — Enkrat sem slišal pridigo škofa, da, če bi se kdo v cerkvi pretepal, izgubi cerkev blagoslov in se mora zopet blagosloviti. Smo radovedni, če je to res in ako je, bomo imeli „žegnanje“ Rozaljske cerkve, ktero so oskrunili — klerikalci.

c Sv. Jurij ob juž. žel. „Slov. Gospodar“ pisal je, da so na dan izvolitve novega župana pokali „štuki“ in goreli kresovi po Št. Jurjskih gričih; smo radovedni, če se ni to godilo na občinske stroške, ker potem se bomo pogledali. Sicer ste res fehtali po fari za smodnik, pa baje miste veliko dobili. Na to izzivanje, da ste nas hoteli res, kakor pravite, tako, strašno jeziti, vam bomo še premnogokrat odgovorili in se boste še kesali, kajti tudi mogočni brasti padajo in strohijo in kruta usoda tudi ne bo prizanašala danes še mogočnemu klerikalnemu zmagju. Naprednjaki, pogumno

naprej, svet se bo začel obračati proti svetlobi, takrat pa gorje tistim ki ljubijo — temo.

**c Romanja in njih „spremlja-
joče okolnosti.“** Piše se nam iz Trnov-
velj: Nedavno je šlo tudi iz naše ob-
čine Škofijvaške precej ljudi na božjo
pot k št. Jungerti. Nazaj grede so se
ga nekateri v raznih postajah „nasr-
kali“, med njimi devica M. O. Nalezla
se ga je tako, da je s svojim 17-letnim
fantom večkrat kam zginila. Pri Samcu
se je vsedla pred hišo; ko je neka so-
seda jo opazila in videla, da ne
more naprej, je šla povedat očetu
O., naj pošlje po njo. Med tem časom
je pa 35-letna devica M. O. zginila s
svojim ljubčkom za nek plot. Doma jo
je oče prijel in tepel, in ona je v sti-
ski djala, da jo je fant — posilil. Ata
O. je tekel k žandarjem, ki so fantu
grozili z ječo, česar se je mladič tako
ustrajšil, da je res pripoznal, da ji je
— tiščal nsta. Stvar se bo pri sodnji
doigrala do konca. — Popotnik
— O romarjih, ki so šli nedavno
skozi Celje v Brezje, se nam pripove-
duje še sledeča zanimiva zgodbica:
Sedi vam v neki celjski gostilni žup-
nik s svojimi župljankami in župljani.
Dobrorejena kmetica se mu neprene-
homa smehlja in ga suvlje. A župnik
si da pridno od svojih faranev plače-
vati jed in pijačo.

c Slivnica pri Celju. Naš politik
se je zopet v „Sl. Gosp.“ razkoračil,
kakor je dolg in širok. Sicer ta mera
ni obilna in tak je tudi po duševni
vsebini njegov dopis. Brani župnika.
Da so duhovnik, nihče ne dvomi, a se
morajo tudi takrat, ko agitirajo in po-
litikujejo, obnašati, kakor se takemu
gospodu spodobi. Surov je lahko tudi
vsak kravar, a župnik, ki nima drugih
sredstev za politikovanje nego surovost
in nasilstvo, se mora sodnijsko poučiti.
V Šmarje smo morali iti po našo čast,
pravi „Slov. Gosp.“ Prvi je pa tožil
Veber, izvrševatelj vaših nakan; ko bi
ta ne bi začel, bi tudi tožba proti žu-
pniku odpadla, ozi. bi se bi bila na
dan tožbe Veber-Lesjak odtegnila. Naj-
lepše je pa bilo, da je klerikalni to-
žitelj Veber sam spravo v Šmarji po-
nujal rekoč: „Saj bi te ne bil tožil, ako
bi ne bil našuntan“, in ta tožitelj ne
občuje nikjer drugod kakor v farovžu
in kaplaniji. Hotel se je Gospodarjev
dopisnik svoje jeze znebiti, vendar bi
naj pomislil pregovor: „Kdor drugim
jamo koplje, sam notri pade“. Vsak
nam bo pritrdil, da je lepše, če krojač
mirno in dostojno agitira, kakor pa,
če župnik vrešči pred voliščem, ljudi
za suknjo vlačijo ter hoče celo segati v
žep po glasovnice. Sicer pa naj dopi-
sunček pove g. župniku, da velja tudi
za-nj š. o kršenju volilne tajnosti in
je tudi za-nj državni pravdnik na
svetu. Če je krojač na dan volitve
zamenjal šivanko, kaj je pa zamenjal
isti dan g. župnik? Ali znaš odgovor
na to? Gospod župnik tudi ni bil 7.
maja volilec. Kam spada ali sliši po
tvojem šepavem sklepanju? Štiri psovke
v obraz zalučati je po dopisnikovem
mnenju „Malo si ga privoščiti“. Si
pač daleč od vere Kristusovih nauk.
Saj pa gospod Kumerč ni še sam po
čast v Šmarje, ktere doma nima, kakor
trdi „Gospodar“ ampak je šel tudi
Veber v Šmarje po čast, ktere doma
nima. Ker smo pa že pri časti, kdo jo
pa krađe pri nas? Gospoda župnik in
kaplan. Oba sta bila že radi častikraje
pri sodišču in se je prvi izognil kazni,
da je dal izjavo ter plačal stroške,
drugi je pa bil obsojen. Mesto, da bi
človek sprevidel, da ni njegova naloga
in njegov poklic ljudi žaliti in jim
krasti čast, hujska naprej in celo
javno. Sicer nam pa ni za čast od
strani našega pisarja v „Gospodarju“
prav nič. Le pišite imena v „Gospo-

darju“, saj vam lahko postrežemo tudi
mi; dosedaj tega nismo storili, ker smo
hoteli pokazati, da smo politično bolj
izobraženi in nikdar nesramni. Tudi
naša mirna agitacija mu ni po volji;
imenuje jo tajno. Kaj pa misliš, da
moramo vse tebi na nos obesiti? —
Gospod župnik so rešili čast slivniške
fare!?! Pred 4 leti so jo tudi rešili, a
letos jim je pomagal še kaplan Dvor-
šak. Takrat se je več volilcev vdele-
žilo volitve ter smo imeli le 41 napr.
glasov. Letos je bilo manj volilcev, a
število napr. glasov je poskočilo na 54.
To je pa res častno za klerikalno po-
litiko, ki je letos pridobila tudi vse
štajercijanske glase razun enega. —
Knjižnica že deluje ter je ravno zadnji
Gospodarjev dopis povzročil precej
javnosti. Hvala! — H koncu pokaže
dopisnik tudi svojo lakomno stran ter
tolče po svoji nikdar polni vreči. Neke
krono mu hodijo po glavi, a dokler
ne pove in ne dokaže, od koga in kje
smo jih izvabili, že ve, kaj je in
ostane. Mi ne potrebujemo nobenih
svetov, če manj pa od kakega, ki
resnico črti. — Ignorirali bi tudi ta
dopis v „Gospodarju“, kakor smo jih
že več prej, vendar smo napisali to,
da ne bo dopisunček mislil, da smo
vrgli puško v koruzo. Tudi dobite še
kaj od nas, gospod urednik, kakor bo
potreba nanesla, a to bodo stvari,
katerim se bode čudil slovenski svet.
Če boš pa ti, dopisnik „Sl. G.“, in kdo
tvoje garde težko prebavljaj, je to
vaša stvar.

a Nesreča v rudniku. Zlomil si je
27. m. m. pri delu v trboveljskem
rudniku rudar Val. Pušnik obe nogi.
Prepeljali so ga v ljubljansko deželno
bolnišnico.

a Država išče premog v Pristovi
obč. Škofjvas. Pred kratkim so se iz-
vršila vrtnanja v zemljo do globočine
600 m.

v Tatvina. Gostilničarju Lovraču
na Zg. Hudinji je ukradel neki Franc
Brence 140 K. Brenceta je že orožni-
štvo zaprlo.

v Poročila sta se včeraj v Žalcu
g. Rudolf Stermecki, trgovec v Celju in
gdč. Faniča Vabič iz Žalca. Častitamo!
v Iz Gotovelj. Naš novi občinski
odbor je pretečeno soboto izvolil za žu-
pana zopet gospoda Andreja Antloga.
Vrlemu možu se je podelila ta čast že
četrti upravno dobro. To pot je bil iz-
voljen enoglasno. Pač najboljši odgovor
njegovim nasprotnikom!

v Iz Gornjega grada. Bilo je kri-
žev teden. Ljudje so šli v procesiji k
Noviščtiti. Nazaj grede pogovarjale so
se ženice s hribov o letini in drugih
takih stvareh, ki najbolj zanimajo na-
šega kmeta. Nazadnje je prešla govo-
rica tudi na šolo v Šokatu. Tu začne
ena izmed mamic pripovedovati, kakšni
so gospod kaplan, da so njeno hčerko
kar na roke vzeli in po šoli nosili, ka-
kor jej je dekle pripovedovalo, in sled-
njic še pristavila. To pa se mi od njih
prav nič ne dopade. K tej povesti ni
treba nobenega komentarja tistemu, ki
kaplana Berka in njegove manire pozna.
Pribijemo samo to, da cerkvene oblasti
proti kaplanu Berku ne ganejo mezinca
in pustijo, da pripravlja on za birmo
otroke, katerim so že različni kapla-
novi „špaseteljni“ dobro znani. Mari-
borskemu konzistoriju pa častitamo, da
ima takega duhovnika.

v Toča je v pondeljek napravila
precej škode v Trnovljah in okrog št.
Jurja. Želimo, da da celjsko okr. gla-
varstvo takoj ogledati in preceniti škodo.

v Slavnost v Arjvasi je bila jako
spretno prirejena krasno obiskana in
se je v tudi zelo lepo obnesla v vseh
točkah. Posebno mnogoštevilno so bile
zastopane požarne brambe.

v Slivnici pri Celju se vrši v
nedeljo dne 8. avgusta ob 3. uri po-

poldan v gostilni gosp. Vodeba na Pe-
telinjeku slavnostna otvoritev „Pro-
svetline“ knjižnice s petjem in godbo.
Pri tej veselici nastopi tudi šentjurski
Sokol.

d Romarji, ki pridejo o porcijun-
kuli vedno v Celje, so vselej povod za
napade celjskemu nemškemu lističu
„Deutsche Wacht“. V kolikor ti na-
padi grajajo vsako leto se ponavlja-
joče onesnaženje javnih prostorov po
romarjih, tudi mi ne bomo romarjev
branili. Da pa celjska cunja iz tega
izvaja posledice, da imenuje celi slo-
venski narod svinjarski, tega ne bomo
mirno v žep vtaknili. Razni mazači
tega revnega lističa naj bi pogledali
po svojih nemških bratih: Kaj pa je
bilo o binkoštih, ko so nemški burši
pri svoji slavnosti pustili po Novi ulici
cele kupe ne ravno najlepše dišečih
spominov za seboj? Kaj pa tisto, ko
so ti buršaki v gostilni pri zamorcu
nagi kegljali? Kaj pa ono, ko je neki
burš bil aretiran, ker je v cerkvi segal
neki ženski pod krilo? Svinjarji, učite
se najprej sami poštenja!

d Vrbje pri Žalcu. Naše poročil-
o klerikalni veselici popravljamo v to-
liko, da se mož, pod katerega kozolcem
se je „igra“ vršila, ne piše Kač p. d.
Špičjak, ampak Janc p. d. Oštir. Pri-
pomnimo le še toliko: Klerikalni fantje
so silno razburjeni, ker je petrovski
kaplan ves denar (krog 300 K) odnesel
in za ves trud fantom ni nič pustil.
— Janc je pa djal: Če bi še 100 let
živel, take prismodarije bi nikoli več
ne trpel pod mojim poslopjem. — Amen.

d Ponikva ob juž. žel. Čebelarški
shod, ki ga je priredila št. Jurska če-
belarska podružnica dne 25. t. m. pri
čebelnjaku Jerneja Zdolška v Luter-
jih pri Ponikvi ob j. ž., se je obnesel
prav izborno. Akoravno je bil to prvi
shod na Ponikvi, se ga je udeležilo
80 oseb, ki so prišle tudi iz sosednjih
občin poslušat izborni predavanji gg.
T. Kurbusa in g. F. Feriča. — Srčna
hvala vsem udeležencem, posebno pa
gospodom predavateljem in slavnemu
učiteljstvu za prijazno vodelovanje.

d Iz Gotovelj. Zahvala vsem
mojim „Gospodarjevim“ prijateljem, ki
časte moje ime po „Gospodarjevih“
predalih, in ki so že celo moje živ-
ljenje in vse moje živce preštudirali,
dopise na metre zmerili, moje premo-
ženje stehtali, svoje kunštne pisateljske
butice sveta odkrili, po novokatoliški
kmečke zveze veri si z obrekovanjem
veliko dobrega zaslužili, želim tudi jaz,
da bi v teh dobrih lastnostih stano-
vitni ostali, urne noge in dolg jezik s
širokimi in ostrimi zobi ohranili, da
bodo ložje gotoveljski liberalni strup
prežvekovali in požirali. Žabicam kakor
tudi volem želim močne demonične
oči, da bodo natanko delovanje novega
občinskega odbora si v svoje skisane
možgane vtisnili. Da bi se jim vedno
daljše sline iz zvezarskih ust po goto-
veljski občini cedile. Tiste komandante
pa, ki znajo po „Straži“ strašiti, s hi-
navsko svetimi zvijačami med ljudmi
zdražbo delati, priporočam njihovemu
glavarju, da jim podeli patent na kle-
rikalno iznajdbo, kako se v 20. stoletju
tema dela, in križec za zasluge, ko
igrajo vlogo antikrista. Še za več se
vam priporoča vaš znani mešetar M. J.

**d Za sklad mladinske organi-
zacije** je nabrala gdč. Jožica Ferleže-
va 3 K 15 v. v domači gostilni pod „vejo“.
Vrli napredni mladenki prisrčna hvala
ter želimo, da bi bilo med našo vrlo
mladino mnogo fantov in deklet, ki bi
njo posnemali. Naj bi ta prvi znesek
še privabil marsikateri vinar ali krono
v sklad nepotrebne mladinske organi-
zacije, ktera si je začrtala pot, pod-
preti vsakega člana organizacije, da se
ne odtuji narodu tudi v tujini. Stvar
je že v teku ter je upati, da bode v

korist posameznikom in slovenskemu
narodu sploh. — Začasno sprejema
denar g. Andrej Oset, št. Jurij ob j. ž.

d Ljudska knjižnica v št. Jurju
ob juž. žel. ima svoj letni občni zbor
dne 8. t. m. zvečer ob 6. uri v gostilni
g. Alojza Nendla s sledečim sporedom:
1. Poročilo tajnika in knjižničarja. 2.
Poročilo blagajnika in pregledovanje
računov. 3. Volitev odbora. 4. Nasveti
in predlogi. 5. Uprizoritev iger „Krojač
Josip“ in „Š'emphar mlajši“ ob 8. uri
zvečer v prostorih g. A. Nendla. Vpri-
zoritvi se vršite v prid „Ljudske knjiž-
nice“ in se na prostovoljne darove ra-
čuna. K obilni udeležbi vabi odbor.

o Iz Celja. Kakor smo izvedeli,
je bil v zadnjem porotnem zasedanju
za neko obravnavo izreban kot po-
rotnik tudi mestni ekonom Derganc, ki
je nosil modriž (plavico) v gumbnici.
Bil je ta mož celo načelnik porotni-
kov. Porotniki so seveda sodniki. —
Da bi pa sodnik prišel okra-
šen z nemškim znakom k ob-
ravnavi, proti temu bodemo
pač odločno protestirali. —
Ako si dotični predsednik v naprej sam
ne bode upal posvariti takega porot-
nika in mu ukazati, da odstrani znak,
bodo morali slovenski odvetniki narav-
nost zagovor odkloniti in od svoje
službe odstopiti tako dolgo, dokler ni
dotični porotnik odložil izzivajočega
znaka. To je naravnost žaljenje slo-
venskih strank, obtožencev, prič in za-
govornika, a tudi preziranje sodišča
samega!

o Iz Gornjega grada. Pri nas se
bo vršila meseca septembra birma.
Otroke pa pripravlja za birmo znani
kaplan Berk, ki je svoj čas ter vsled
javnega pohujšanja pod nekim kozol-
čem v Rajhenburgu prišel s kazensko
sodnijo v konflikt, o čemur pričajo
akti pri c. kr. okrožnem sodišču v
Celju. Iz teh se razvidi, da je kaplan
Berk vsled dejanja javnega pohujšanja
bil obsojen v večdnevni zapor. Odkar
je ta mož v Gornjemgradu, se je za-
čelo sovraštvo in prepir med tržani.
Tržka občina je morala glede kaplana
pri škofu storiti primerne korake. Da
pa bodo stariši uvideli, kak človek
pripravlja njihovo dečo za zakrament
sv. birme, hočemo v prihodnjih števil-
kah priobčiti nekaj člankov, v katerih
bomo osvetlili vso katoliško moralo
tega duhovnika.

o Jabolčni evet nam je poslal g.
šolski vodja in nadučitelj v Bočni, ka-
terega je utrgal na Pavlovem vrhu. Za
tamošnje planinske razmere je to nekaj
redkega.

o Iz Bočne pri Gornjemgradu.
Kako nesramno je že iz Rajhenburga
znani kaplan Berk agitiral za občins-
ke volitve v Bočni, kaže naslednji
slučaj. Kaplan Berk je namreč pred
volitvami letal od hiše do hiše da so
mu škrici, o katerih posebno rad go-
vori in piše, kar po zraku frčali, tako
da se kazenski paragraf, ki visi na
teh škricih, v dnevih agitacije ni prav
nič opazil. Na agitaciji v Potoku je
pripovedoval o žalostni aferi nekega
fanta v Mariboru in nazadnje prista-
l: Vidite, taki so liberalci. Moralist
Berk, ali bi ne bilo bolje, če bi takole
agitirali: Poglejte možje volilci! Jaz
sem v Rajhenburgu, čeravno sem ka-
toliški duhovnik, z neko zakonsko ženo
dajal javno pohujšanje, za kar sem
bil potem obsojen v večdnevni zapor.
Vidite možje volilci, taki smo kleri-
kalci. Zato pa le klerikalce v odbor,
potem bodo za vaše žene in device na-
stopili boljši časi.

o Iz Gornjegograda. Kaplan Berk
je sprva „jako rad zahajal v eno tu-
kajšnjih gostiln, kjer mu je točila rujno
vince brhka, rudečelična natakara.
Kdo bi mu zameril, saj je kaplan
ravno tako krvav pod kožo, kakor

vsak drug. Toda kdo bi se tu in tam malo ne poigračkal z brhko natararico in včasih tudi s prijazno gostilničarjevo deklo. Tako se je prigodilo nekega dne, da je bil kaplan Berk natararici in dekli preveč nadležen in to vpričo gostilničarja, ki je bil takrat velik prijatelj kaplanov in seveda klerikalec. Gostilničar je celo kaplanovo komedijo gledal nekoliko časa postrani, ko pa mu je bilo le zadosti, je vdaril s pestjo ob mizo in zavpil nad njim: „Kaj pa mislite? Jaz ne pustim, da se v moji gostilni kaj takega godi, če tudi nič več ne pridete sem.“ Tako je gostilničar kaplana moralno postavil na plan. No, pa kaplan Berk ima debelo kožo in si ni storil mnogo iz tega. Saj lepih deklet je dosti, oštarij pa tudi. — In ta kaplan Berk je glavni branitelj vere in morale v gornjegrajskem okraju.

o Umrl je v Trbovljah velepos. g. Franc Kalan v starosti 74 let. Bil je časten član trb. požarne brambe, častni načelnik veter. društva v Trbovljah itd.

o V poštnem okolju Rečiška vas se raznaša od 1. avg. naprej pošta po 3 krat na teden.

a Iz Petrovč. Minulo nedeljo se je vršil tukaj nekak „mladeniški shod“. Dasi so klerikalni listi oblastno naznanjali „ogromno udeležbo“ iz cele Savinske doline, je bilo vendarle zbranih pod Korenovim kozolcem fantov, moških in otrok skupaj kvečjemu 140 oseb. Domačinov je bilo le malo; največ je bilo Galičanov, vrbenskih pretepačev in sentpeterskih fantov. Nekaj paberkov s tega shoda bođe gotovo zanimalo naše ljudi. Dr. Hohnjec je trdil v cerkveni pridigi, da naprednjaki le „lažejo“ o kmečki zvezi (glej 16 popravkov v „Straži“), da oni ne dajo miru, ker nimajo mirne vesti (glej slučaj Janeza Roškarja iz Wagnitza in Vlad. Pušenjaka), da vzbujajo v mladini poželjivost mesa in da se svobodomiselci trudijo mladino uničiti (glej slučaje Berk, Rabusa, Ilesič in neštivilne druge). Ali ni sram dr. Hohnjeca tako hujskati in farbati ljudi? Če človek sliši kaj takega, potem se le razume, zakaj je sancta simplicitas v katoliški cerkvi tako spoštovana čednost! Petrovški klerikalci in tudi neklerikalci so z začudenjem opazili, da se ni streljalo na rešnjega telesa dan in na lepo nedeljo po stari navadi Bogu v čast, pač pa to nedeljo v čast klerikalnim pretepačem in drugim sumljivo poštenim osebam. Mežnar je bil menda tako zamišljen, da je opoldne pozabil zvoniti mriču. Pod Korenovim kozolcem so se vršili „govori“. Nek mladenič se je spozabil in trdil med drugim, da je duhovniški stan najslabši na svetu. Edini Čepur je trdil, da to ni res, četudi je v Šoštanju že kot dež. poslanec zabavljaj na „farje“. Mi, petrovški naprednjaki, smo se prav pristržno smejali, ko smo slišali to veselo zgodbo. Morda se je pričelo v temi svitati? Krščansko-socialni zvezi pa častitamo na celi prireditvi; če celo mi to storimo, je morala biti že dobra!

Brežiški okraj.

b Pečice pri Podsredi. V kratkem se vrše tu občinske volitve. Našim možem kličemo, naj ne drže križem rok. Mala zamuda, mala malomarnost in kako velika škoda bi lahko nastala iz tega! Na dan volitve vsi na volišče! Klerikalne hujskače pa vrzite iz vaših poštenih hih! — Za naše kraje bi bilo dobro, da bi se malo bolj razširil — „Narodni List.“ — Tema naj izgine!!!

o Stijajna zmaga narodne stranke. Dne 29. in 30. julija so se vršile na Bizeljskem, v največji občini brežiškega okraja (l. 1900 je štela 3.628 prebiv.)

občinske volitve. Oče Pečnik in drugi njegovi pristaši s kaplanom vred so hodili celih 14 dni po celi občini nagovarjat ljudi, naj bi volili pristaše zloglasne kmečke zveze, uničevalke štajerskega vinogradništva. Hodili so seveda tudi po Kapelah in Bojsnem. Uspeh je bil ta, da ni bil izvoljen v občinski odbor niti eden klerikalec. Hvala vam lepa, zvezarji, za uspešno agitacijo v naš prid! Ata so zastoj sedaj kakor svoj čas v Župelevcu kandidirali. Izid volitev je sledeč: v III. razredu so dobili kandidatje nar. stranke po 113—147 glasov, zvezarji pa 10—30; v II. so dobili črni kvečjemu 10% glasov; v I. pa — 1 proti 32 naprednim. — Naše iskrene častitke vrlim bizeljskim somišljenikom na sijajni zmagi!

d Podsreda. „Gospodarjev“ dopisnik g. Bartolomej je peljal prejšnjo nedeljo več tretjerednikov in enakih strašil na — Brezje! Ali bi ne bilo bolje, da bi dotični dali siromakom za kruh? — Nekdo je dejal: „V naši farni cerkvi (v Podsredi) imamo nova okna, pa na njih namalani svetniki so od nemških stekloslikarjev izvršeni. No, če molim slovenski, me nemški svetniki ne zastopijo, če molim pa nemški (on moli v cerkvi namreč glasno) me pa ljudje ne zastopijo! Terentetri! Grem pa rajši s kaplanom na Brezje, da bom vsaj tam slovenski lahko molil!“

d Podsreda. Potrebno je, da si osnujemo v Podsredi kako društvo! Fantje, dekleta, skupaj! Če se klerikalci organizirajo, zakaj bi vendar napredna mladina v Podsredi ne prišla do tega? Upamo, da se to kmalu zgodi! — Eden, ki je takoj zraven.

d Podsreda. Umrla je Antonija Presker. Bodi jej zemlja lahka!

o Pri volitvah v okrajni zastop kozjanski so bili v skupini veleposestva izvoljeni klerikalci. Volitve se je udeležilo 7 volilcev.

v Pogorela so 28. jul. posestniku Gračnerju v Planini vsa poslopja, živina in krma. Škode je okrog 10 tisoč kron.

a Okrajnega požarniškega shoda v Šoštanju se je udeležila tudi požarna bramba v Planini. Ali ni nikogar spodaj, ki bi malo napravil red v tem trgu?

Slovenjegraški okraj.

s „V imenu Kristusa“ je prosil o priliki zadnjih deželnozborskih volitev organist Bračko v St. Miklavžu pri Slov. Gradcu kmete, naj volijo Verstovška. Sedaj je pa aretiran, ker cerkvena blagajna ni v redu, in bo v kratkem pred okrožno sodnijo v Celju razprava. — Ali mu je Verstovšek premalo dal za agitacijo??

a Šoštanj. Dne 29. julija je bila v Šoštanju pri Rajsterju druga plenarna seja okrajnega zastopa. Sejo je vodil baron Adamovič. Okrajne račune so odobrili in potrdili. Okraj bo stavil dva nova mosta: Košanov in šaleški most. Prošnjaji, da bi okrajsprejel cesto proti Topolšici se ni ugodilo, pač pa se je dovolilo 25 kub. m gramoza za to cesto! Sklenilo se je tudi, kar je jako važno za živinorejo šoštanjskega okraja dovoliti podpore za 20 bikov marija-dvorske pasme in sicer po 200 K na leto. Za pregledovanje živine meseca avgusta v Šoštanju se je dovolila svota 200 K; štajerskemu pomožnemu zakladu pa podpora 100 K. O teh in drugih predlogih sta poročala g. dr. Majer in župan Skaza.

z Umrl je v St. Ilju pri Velenju posestnik Jakob Sredenshek, bivši obč. odbornik in načelnik kr. šolskega sveta.

Mariborski okraj.

m Izpod hočkega Pohorja. Gospod urednik, ne zamerite, da Vas zopet nadlegujem z dopisom od nas. Tukaj imamo pet gostiln. Pa samo ena edina krčma je s slovenskim napisom na ime Franc Lebe. Kaj pa z vami, gospod Koren in občinski predstojnik, ki imate nemški napis na vaši gostilni in to na slovenskih tleh, čeravno veste, da je Nemcev tukaj ravno toliko, da bi lahko ob slabem vremenu vsi pod enim dežnikom šli?! Berete radi ptujsko cunjjo, najbolj propali, od vseh Slovencev zaničevani list. Želimo, da pride dragi napis na vašo gostilno, ker mi tega ne znamo brati. In pa „Štajerca“ pustite v miru, drugače moramo mi vas. Gospod Tomazič, na vaši gostilni je dvojni napis, in sicer na prvem mestu nemški, kar je videti kakor nemški Pavliha v slovenski obleki. Svoje otroke pošiljate eno uro daleč v nemško šolo v Razvanje. Domača slovenska šola je pa oddaljena 10 minut od Vašega stanovanja! Prosim Vas, dragi somišljeniki, razširjamo „Narodni list“ po lepi naši domovini, da ne pademo v žrelo nemčurstva. Zahtevajmo ga v vsaki gostilni. Gostilna le tista kaj velja, ki narodno časopisje ima. — Drugokrat več! Zdravi! Pohorski fant.

c Od Sv. Jurja v Slov. Gor. nam piše kaplan g. Ivan Bosina z ozirom na naš dopis „Verska gorečnost Ivana Bozine“ v št. 34. našega lista z dne 29. jul. tl.: 1. Ni res, „da je bilo ob 1/4 10. uri dopoldne“, ko je prinesla babica Senekovič od Ornikovih iz Sp. Gašteraja k farni cerkvi pri Sv. Jurju v Slov. gor. h krstu sinčka; res pa je, da je bilo proti 3/4 9. uri dopoldne, tik pred poznim sv. opravilom, ki sem ga imel jaz. 2. Ni res, da sem rekel, oziroma osorno zavrnil, „da zdaj nimam časa, ker imam z devicami pevsko vajo“; zakaj bilo je neposredno pred pozno službo božjo ter imam pevske vaje s pevskim zborom vedno in redno popoldne po večernicah. 3. Ni res, da sem rekel, „naj prinesejo otroka jutri“; res pa je, da sem rekel, naj počaka z otrokom, da ga bom krstil po opravljeni službi božji.

o Iz Spodnje Volične (okr. Sv. Lenart v Slov. gor.) se nam poroča: Ličinke rjavega, majniškega hrošča začenjajo sedaj uničevati vinsko trto. Travnike in polja so že na marsikaterem mestu opustošile. V vinogradu najdemo velo, da suho travje, obloženo z bogatim številom grozdja in če trs odkopljemo, najdemo večje število označenih ličink; požrle pa so že vse korenine tako, da lako vzamemo trs iz zemlje. Kar nam je še pustila toča, vzame nam lahko še ta mrčes. — Kam jadra ubogi posestnik? — Proč s kانونi, puškami in enakimi nepotrebni razkošji! Kmetu na pomoč! To naj bođe geslo naših poslancev.

o Iz Sele pri Sv. Rupertu v Sl. goricah. Tukaj smo imeli znano soboto točo, kakor nas je ne spomni nihče. Po njivah, vinogradih, sadonostnih je vse na tleh, in kar še visi, je vse natolčeno. Za to leto nam je vzelo z eno besedo vse, ter za prihodnja leta celo veliko! Strešne opeke je pobilo nad polovico, prizaneslo ni niti močni cementni domačega dela, ki je debela 2 cm. Predstojniki storite sedaj Vašo sveto dolžnost, da se ne bođe letos pobiral noben davek od nas ponesrečenih ter se obrnite na poslanca, saj Vam je še od volitev znan! Bomo videli, knke imamo zastopnike!

d Na naslov Južne železnice. Iz Maribora se nam piše: V nedeljo se je bilo zbralo v Mariboru gotovo nad tisoč slovenskih romarjev, ki so se vračali domov s popoldanskim brzo

vlakom. Ker ni znal od kondukerjev pri brzovlaku nobeden niti besedice slovenski, nastal je velikanski sunder, ko je vpil konduker „vorae einsteigen“, je vrelo vse nazaj. To je že škandal, da se kondukerji pri južni železnici niti najpotrebnejših slovenskih izrazov, kakor „naprej“, „nazaj“ itd. ne naučijo. Pač pa razumejo nekteri teh gospodov biti s slovenskim občinstvom jako surovi.

d Sv. Križ nad Mariborom. V nedeljo dne 8. avg. t. l. bo predaval po maši v tukajšnji šoli g. prof. Fr. Hauptmann o alkoholu in opojnih piščah. Pripravljene so zato zanimivi poskusi. Nadejamo se obilne udeležbe, posebno naše mladine. Po predavanju se otvori javna ljudska knjižnica.

d Ponesrečil se je davčni oficijal g. Mijo Schwarz v Slov. Bistrici. Padel je z voza in si tako poškodoval mišice na desni nogi, da mora ležati.

d Sv. Križ nad Mariborom. V nedeljo dne 1. avg. t. l. je predaval živinorejski učitelj g. Jelovšek tukaj „pri starem Kočevarju“, kako je kmetom ravnati s krmo, da bo zdrava in tečna in kako je postopati pri svinjah, da jih obvarujemo vseh boleznih. Dasi je bila dvorana polna poslušalcev, je g. govornik vendar pogrešal gospodinjo in deklet, ki bi se naj tudi marljivo udeleževale vseh gospodarskih predavanj. G. Jelovšku izrekamo za zlate nauke najtoplejšo zahvalo.

z Umrl je v soboto v Hošnici pri Laporju veleposestnik in 2. podpredsednik „Kmečke zveze“ g. Fr. Mliakar. Pokojnik je bil zadnja leta strasten agitator za Koroščevo politiko. Poprej je mnogo deloval za prubojo narodne zavesti v slovenjbiškiem okraju. N. v m. p.!

v Poštna oddaja se bođe ustanovila v Šmartnem na Pohorju. Pošta se bođe odnašala v Sl. Bistrico.

Ljutomerski okraj.

l Iz Križevca na Murskem polju. Le ne previsoko! Ker se lahko nizko pade! Je vrag, če kdo koga po krivem česa dolži in celo sodniji naznani, pri tem pa sam — noter pade. In tem slabše je, če je ta „kdo“ član kake Marijine družbe. Tako se je 17. mm. pred sodnijo v Ljutomeru dokazalo nekim — sicer jako mladim članom M. D. — da so svoji mamicji kradli jajca in jih skrivaj prodajali raznim trgovcem, da so imeli za cigarete. Kako se kaj zdi to g. župniku, ki je večkrat proti mamicji dejal: „Take pridne dečice pa že nema kdo šte kak jo mate vi.“ — Torej le ne previsoko, ker se včasih — pogori! Pozdravljeni!

l Kmetijska podružnica pri sv. Jurju ob Ščavnici za gornje-radgonski okraj bođe imela v nedeljo dne 8. avgusta ob tretji uri popoldne v šoli pri Kapeli izvanredni in nujno važen občni zbor. — Na dnevnem redu je zopetna letošnja beda po suši s posebnim ozirom na že storjeni sklep glavnega centralnega odbora c. kr. kmetijske družbe v Gradcu z dne 13. jul. tl. kakor brezobrestna posojila, nakup krme, brezkomisijonelni odpis dače in še do 20 drugih nujnih točk, za katere se bođe treba pogovoriti. — Pridite tedaj vsi udje, vsi poljedelci in posebno še občinski odbori, da se organizacija našega kmetijskega gospodarstva tembolj ukrepi. — Odbor.

z Pri Sv. Jurju ob Ščavnici se vrše v kratkem občinske volitve. Štajercijanci bi radi postali gospodarji v občini. Slovenci, pazite!

o Umrl je pri Mali Nedelji nagle smrti obče spoštovani kovač v Drakovcih M. Šrol.

l Sadovi Škamlečevih maukov in zadnjih pamfletov v „Slov. Gosp.“ na sokolska društva vobče in na Mur-

skega sokola posebej so dozoreli v nedeljo 1. tm. zvečer v Ljutomeru o priliki sokolske veselice. Za Škamlečevo in „sveto“ stvar navdušeni kristjani so hodili ponoči — kakor je to že taka čukovska navada — v gostilniške hleve, ter odvezovali in izpuščali konje tistim voznikom, ki so pripeljali stranske udeležence veselice. V tem ko so orožniki, policaji in lastniki konj po trgu in okoli trga lovili splasene konje, so za Škamleca in sveto vero navdušeni katoličani kradli z vozov biče, sedala i dr. To so torej sadovi Vaših nauk, g. Škamlec! Mi pa samo vprašamo č. kn. šk. konzistorij: „Kako dolgo še?“

Ptujski okraj.

p Sv. Martin pri Vurberku. — Naša hranilnica in posojilnica vkljub silnemu nasprotstvu, ki smo ga morali v začetku poslovanja prebiti, prav dobro napreduje. Imeli smo v dveh zaporednih poslovnih dneh 28.000 K prometa, torej precej več kakor sosedna, ki se je pohvalila s 15.000 kron prometa.

Ptujski „Štajerc“ — podružnica „südmarke“. Da živi „Štajerc“ od podpore „südmarke“, o tem čivkajo že vrabci na strehi. Saj je pri zadnjem zborovanju „südmarke“ Ornig sam stavil prošnjo, da se zviša podpora za „Štajerca“, ki baje deluje „neumorno za razširjanje in korist nemštva“. Ni torej čudno, da „Štajerc“ hvali „südmarko“, češ, „da je že toliko dobrega storila za „naše“ (t. j. nemško!) gospodarstvo na Štajerskem in Koroškem, da je le čast, ako spravlja „Nar. Dn.“ „Štajerca“ z njo v zvezo! To je treba pribiti! Ptujski „Štajerc“ si šteje v čast, da dobiva podporo od „südmarke“, od najnevarnejšega in najzagrizenejšega nemškega društva, kateremu je geslo in cilj uničenje Slovencev! „Südmarka“ kupuje od Slovencev posestva in naseljuje tam Nemce, „südmarka“ izpodriva slovenske posestnike, slovenske obrtnike, slovenske delavce in jih nadržuje z Nemci, podpira nemške šole, nemška društva itd. Taka so torej tista dobra dela, ki jih je „südmarka“ za „naše“ (nemčursko) gospodarstvo storila in „Štajerc“, ki pravi, da je za „narodni mir“, živi od podpore tega zloglasnega društva! Res prava „giftna krotka“!

a Iz Vičane pri Veliki nedelji. Dne 28. tm. je prišel v našo po toči poškodovano občino gosp. državni poslanec Miroslav Ploj ter je prehodil vinograde, gozde, travnike in njive, da se je prepričal o našem žalostnem stanju. Škoda, ki nam jo je naredila toča, je nepopisljiva, to se ne more verjeti, ampak se mora ogledati. To je tudi g. dr. Ploj storil. Kjer je videl siromaštvo in majhne otročiče v večjem številu, jih je obdaroval. Kaj tacega še nismo doživeli. Naših sedanjih „kmečkih“ poslancev Ozmeča in Meška ne vidimo tukaj sedaj ko je sila in potreba. Samo pred kratkim časom smo videli imena teh „poslancev“ pribita po plotih, drevesih, kovačnicah, škednjih in drugih zakotnih prostorih. Da bi se pa sedaj pokazala in nam revežem na pomoč priskočila — o tem ni duha ne sluha. Gosp. dr. Ploju se za darove iz lastnega žepa, posredovanje pri oblastih in ogled lepo zahvaljujemo. Bog mu povrni!

Iz Vičane pri Veliki Nedelji. Žalostna vest se razglasa po Spodnjem Štajerskem o grozni nesreči, ki jo je povzročila toča dne 24. julija. Dovolim si tudi jaz nekoliko opisati in naznaniti, kako je zadela in uničila v občini Vičanci, in kako je divjala po mojem posestvu. — Pred sedemnajstimi leti sem kupil malo, zanemarjeno posestvo v tej občini, katero sem od leta do leta

povečal. Bilo je zapuščeno, skoraj popolnoma neproduktivno in večinoma obraščeno z nepotrebnim grmovjem, katero sem izkopal, zavozil jame in prepade, ga storil rodovitnega, olupal in uredil z lastnimi rokami po modernih principih. Posadil sem kakih 400 komadov zlahtnih sadnih dreves na stalno mesto. Pred štirimi in tremi leti sem posadil enajstisoč petsto jabolčnih divjakov I. razreda na 50 cm. globoko zrigolano njivo in ta drevesa so danes pocepljena z dobrimi plemeni ter bi bila prihodnje leto pripravna za prodajo. Uredil sem dva brežna travnika, ki sem ju 50 cm globoko zrigolal, zagnojil in obsejal z dobro travno mešanico. Res, veselilo me je to moje 17letno hudo in težko delo, ker je bilo vse videti lepo in krasno. A žalibog, sedaj je podobno puščavi. Travnika sta pomlajena z zemljo, ki mi jo je vzelo na tudi novi zrigolani njivi. Otava je bila čez koleno visoka. Sedaj je z blatom pomazana, v zemljo zabita in tako poškodovana, da bom moral znova posejati travno seme, ki je pa precej drago. Drevje, katero je bilo v najboljši dobi, da rodi, je razcesano, veje odbite in skorja odlupana. Drevesnica je polomljena in razmesarjena; bila je ponos in kras mojega posestva. Deteljo in vse poljske pridelke (razun žita in krompirja) je zabila v zemljo ta grozna toča, debela ko kurja jajca, ki je padala v hudi vetrovni burji pol ure na zemljo. — Med tem časom ni bilo mogoče obstati v hiši, ker je skozi okna letela toča s tako silo, da bi mi otroke ubila. Žena in otroci so bili prestrašeni in skoraj brez zavesti. Moral sem jih zapreti v temno vežo (priklet), kjer so jokali in kričali, da me je bilo groza. V kotu, kjer se vežejo, hiša in hlevi, sem imel voz, na katerem je bil trihektoliterski sod; tam je našel točo skupaj, da se je videl komaj gornji del sode iz toče. Grozna škoda in nesreča, ki jo je naredila toča v tem nepozabnem dnevu, in kako izgleda en del občine Vičanci, se ne da popisati, to se mora pogledati. Ljudje, ki prihajajo iz raznih krajev, jočejo čez nas in našo živino, ki tuli na paši. Seno smo pokrmili vsled dolgotrajajoče suše, otava je pa popolnoma zabita. Dragi bralci, kaj hočemo sedaj? Sami ne bomo imeli živeža, kaj pa bo z ubogo živino? Ako jo prodamo, potem so v kratkem času prodana tudi naša posestva. Zalužiti ne moremo ničesar, ker moramo doma skrbeti in delati. — Ako stavim pred sebe prihodnost, mi je res za obupati. Vse sedemnajstletne trude, neizmerno hude trude, (kajti neštevilno bridkih ur sem imel, ko sem upal na srečne dneve v starosti!) je pogreznila ta nesreča v globočino. Kdor ima trohico usmiljenja in kdor čuti s ponesrečenci, naj stegne svojo milostivno roko. — H koncu še omenim, da najstarejše osebe ne pomnijo temu enakega slučaja. V soboto popoldan, to je sedmi dan po nesrečnem dnevu, smo našli še na večih krajih obilno točo v občini Vičanci.

Franc Škerlec, posestnik in ekonom.
a Iz Velike Nedelje pri Ormožu
Dne 28. t. m. si je ogledal škodo povzročeno po toči g. državni poslanec dr. Ploj. Žrtvoval je za našo in tomarževsko župnijo celi dan. Ogledal si je natančno po vrsti občino Velika Nedelja, Trgovišče, Sodince; odtod se je podal v spremstvu domačinov v Sodiški in Vičanski vrh; tu se je prepričal o žalostnem položaju, v katerem je našel naše vinograde, njive in pašnike. Potrudil se je nadalje skozi gorice in čez njive v občino Bratonečice, na Polensak k Sv. Tomažu, potem v Šardinjek in po Lešnički dolini v Ormož. — Posvetoval se je z vsemi občinskimi predstojniki in jim dal nasvete, kako naj postopajo, da bo čim-

prej dospela od vlade izdatna pomoč. Ljudstvo je tolažil, večim sirotam z denarno podporo pomagal — z eno besedo: izkazal se je v kljub vsemu napadanju od strani takih ljudi, ki podkopavajo čast njegovo in čast slovenskega naroda s svojimi nepoštenimi, zaničevanja vrednimi sredstvi, kot vrednega ljudskega zastopnika, ki ima srce za nas v naši neskončni bedi. — Hvaležni smo mu, da se je potrudil na lice mesta in smo tudi prepričani, da nam bo pomagal, kakor nam je dosedaj vedno in brez vsakega odloka izpolnil vsako našo prošnjo in zahtevo.

d Sv. Bolfenk pri Središču.
Grozna nevihta, ki je pokončala ves spodnji ormoški okraj, je hvala Bogu prizanesla Sv. Bolfenku. Resnica je, da je bilo jastrebško, vodransko in godeninsko polje nekoliko prizadeto od toče, ker je nevihta vzela ravno to smer od Hama, vendar pa se v goricah naše fare toča niti dobro ne pozna. Brezvestno in lažljivo je toraj, če poroča „Slov. Gospodar“, da je četrtnina vseh naših vinogradov uničena. Vinogradi stojijo krasno, so obloženi z grozdem in sedaj samo prosimo ljubega Boga, naj nas obvaruje take nesreče, kakor je zadela druge kraje. Bog nam pomagaj!

o Deželna poslanca Ozmeč in Meško „na delu“. Med najnovejšimi novicami je zadnji „Slov. Gosp.“ prinesel senzacionalno vest, da sta poslanca Ozmeč in Meško takoj po toči, ki je predzadnjo soboto prizadela toliko škode, obiskala dotične občine in si ogledala škodo. Župnik Ozmeč je tisto soboto obhajal v veliki družbi v velikonedeljskem župnišču god sv. Jakoba, v nedeljo popoldan je bil na pogrebu v Središču, v pondeljek zjutraj se je vozil v svoj vinograd v Kajžar, kjer toča sploh ni pobila, popoldan pa je spet obhajal v središkem farovžu „Anino“ ter se imenitno zabaval, potem pa se je odpeljal domov k Sv. Lovrencu. Poslanec Meško pa se je že v nedeljo odpeljal z romarskim vlakom v Brezje in na Bled ter tudi on ni videl nesrečnih krajev. Prosimo torej slavno uredništvo „Slov. Gosp.“, naj natanko poroča, v katerih občinah in kedaj sta si Ozmeč in Meško ogledala po toči prizadeto škodo.

d Dragi posestniki ormoškega ohraja! Strašna nesreča, toča, kakor je ne pomnijo niti najstarejši ljudje, nas je zadela. Uničila nam je vse; niti potrebne salate nimamo. Vzela nam je vsakdanji kruh in sam Bog bo prehranil našo živino. Siromaki smo! Toda kdo se je spomnil naše nesreče, kdo nam je prvi priskočil na pomoč? To je „liberalni“ poslanec dr. Kukovec in izvrševalni odbor narodne stranke v Celju, ki sta storila vse potrebne korake. Dr. Ploj, ki je uradnik na Dunaju, se je tri dni mudil v našem okraju, kmetska zveza pa, ki ima dva poslance našega volilnega okraja, kaj pa je storila ona? Kaj je storil deželni poslanec Meško iz Lahonec, ki je domačin ormoškega okraja? To sem si mislil, ko sem čital te in one časnike, kajti klerikalni časniki omenjajo to grozno točo samo mimogrede, kakor bi se zgodila nekje v Afriki ali Ameriki. Bodimo toraj hvaležni vsem tistim, ki so nam pomagali in nam še bodo nadalje pomagali. To so misli nesrečnega posestnika iz ormoškega okraja.

d Od Sv. Bolfenka pri Središču.
Naš „kardinal“ bo sedaj skoraj s svojim veronaukom pri kraju; sedaj pončuje otroke II. razreda natanko o zakramentu sv. zakona, in zadnjič jim je še pokazal priliko na odprtem oknu. Rekel je: ena stran je moški in druga stran je ženska, in ko je okno zaprl, je rekel, da tako se združita mož in žena. — Pred kratkim je med to kratko

urico, ki je določena v šoli za veronauk, pravil otrokom, da boče v Središču posvečevanje cerkve, in tedaj bodo poklicani vsi duhovniki, kateri so bili v tisti fari rojeni, da morajo priti k posvečenju in tam nekaj darovati. In ne po eno ali dve kroni, ampak večje svote. Torej dragi Središčani, ako še imate morebiti kake primankljaje pri stavbi vaše cerkve, bodite brez skrbi: kadar pride naš kardinal dol, on vam bo gotovo pokrtil tisti dolg. Vam pa, g. župnik, svetujemo, da bi porabili tiste borne urice v šoli s pukom deset božjih zapovedi in drugih bolj važnih naukov. O zakramentu sv. zakona pa poučite mladino takrat, ko bo za to čas, da se ne bodo otroci iz šole grede iz Vašega nauka norčevali in premišljevali še več, kakor jim Vi v šoli poveste.

d Iz Ormoža se nam piše: Veliko nesrečo, ki jo je zadnja toča v našem okraju povzročila, hočejo Nemci v svoje zlobne namene izkoristiti. Ptujski „Štajerc“ hvali Orniga, kot kakšnega Boga, ker se je mož po nesreči drugi dan v vlak vsedel in peljal v Ormož ter o nesreči brzojavil namestniku. To je res velikanska zasluga! O poslancu dr. Ploju pa, ki je vse prizadete občine prehodil in sam škodo pregledal ter vse potrebne korake pri vladi storil, da se revežem čimpreje pomaga, pa ne zine „Štajerc“ niti besedice. Istotako je „Südmarka“ v roke dr. Delpina darovala za ponesrečence v Ormožu 2000 kron, ptujska nemška šparkasa pa dovolila en milijon kron brezobrestnega posojila. Seveda je vse to le za „ormožke“ Nemce. Slovenci ne dobijo od tega denarja niti groša.

o Ogenj je uničil zadnjo soboto, 31. julija hišnemu posestniku Petriču v Obrežu pri Središču hišo z vsemi pritliklinami.

z Škoda po toči v ormoškem okraju. Kako veliko škodo je napravila toča v ormoškem okraju samo na strehah, kritih z opeko, kaže to, da se je doslej porabilo 30 vagonov strešne opeke, a se pričakuje nadaljnih 42. Namestnik pride ta teden v okraj. — Škoda se je doslej pocenila v 23 občinah.

v Pobju v Šerugovem vinotoču v Kicarju pri Ptujju je nastal minulo nedeljo pretep, v katerem je neki Kovačič tako hudo udaril posestnikovega sina Alojza Goloba z motiko po glavi, da je padel na tla in za nekaj minut umrl.

d Iz Ormoža. V torek, sredo in četrtek je obiskal naš državni poslanec g. dvorni svetnik dr. Ploj skoraj vse v našem okraju po toči prizadete občine. Povsod je čakalo ljudstvo komaj osebo, ki jih je v tej grozni nesreči tolažila ter jim obljubila storiti vse kar je mogoče v njih odpomoč. Koj ko je g. dr. Ploj zvedel o grozni nesreči, obrnil se je brzojavno na ministerstvo, namestnijo in druga pristojna mesta ter zahteval primerne odredbe.

Mi imamo pa tudi dva deželna poslance. G. Meško iz Lahonec je slučajno v našem okraju. Mož pa je mislil, da stori s tem največ za nas uboge ponesrečence, da se je odpeljal v nedeljo z romarji na Brezje. Ko je šel k vlakom, je moral iti skozi grozno upostošene občine. Če bi imel kaj srca za svoje uboge volilce, bi ostal doma ter šel kot prvi tolažit naravnost obupane ljudi, ki so čakali tolažbe bolj ko žejni vode; pa za to možakar nima smisla. Moral se je iti postavljat v Brezje.

Župnik Ozmeč je imel dovolj časa kot kandidat razbijati po nedeljah v našem okraju, a sedaj ni imel časa si ogledati grozno nesrečo. Še le, ko sta naša dična „vzor“ poslanca zvedela, da je dr. Ploj v okraju, sta se spom-

nila na svojo dolžnost ter začela škodo ogledovati v sredo popoldne v Velikonedeljskem farovžu (!) — Zdaj pa še nekaj o naši vzor duhovščini v orm. okraju. V pondeljek je bilo še vse pod vtisom te grozne katastrofe še vse potrto. Naše edino žegnanje v mestu v nedeljo je bilo odpovedano. Velika projektirana veselica na dan 8. avgusta se je takoj istotako odpovedala. Ko je vse jokalo in tarnalo, so se zbrali naši duhovniki — edini, ki imajo baje srce za ubogega kmeta — na pojedino v velikonedeljskem farovžu, da slavijo tamkaj župnikov god. Posetil je to pojedino tudi župan največje prizadete občine Šardinje. Sodbo o tem si napravite sami. V kratkem bomo čitali v klerikalnih časnikih, da dr. Ploj ni storil ničesar za svoje volilce, da je vsa podpora, ki jo je dobil ormoški okraj za sluga poslancev lažikmečke zveze. Ti ubogo ljudstvo pa odpri vendar enkrat oči ter sprevidi, kedo kaj za te stori in kedo pa te le farba.

Za gvardijana ptujskega mino-ritskega konventa je izvoljen p. Norbert Povoden.

p Toča v ormoškem okraju in klerikalci. Na drugem mestu prinašamo poziv pomožnega odbora za ormoški okraj. Človek bi mislil, vsaj tu, ko se gre za človeško bedo, se pomožna akcija ne bo cepila, osobito, ker so v tem pomožnem odboru tudi izrecni klerikalci kakor Presker in Omulec. A klerikalci morajo tudi tu cepiti naše moči in so osnovali svoj pomožni odbor, v katerem so Ozmeč, Meško, Korošec, dekan Caf in Roškar, ki po farovžih pregledujejo škodo. Ne bomo v tem za obupano prebivalstvo tako važnem trenutku pisali obtožbe, ampak iskreno želimo, naj bi oba odbora kolikor največ odpomogla strašni bedi. —

Novice iz slovenskih krajev.

o Pri občinskih volitvah v Krškem so prodrli naprednjaki sijajno v vseh treh razredih. Klerikalci so se že celo leto pripravljali na naskok na to občino, pa so sramotno pogoreli. — Slava Krčanom!

d Sokolska slavnost v Krškem se je sijajno obnesla. Prišlo je blizu 600 sokolov, slovenskih in hrvatskih. Občinstva je bilo nad 3000. Sokolska misel je slavila svojo zmago slavno pot.

d Na Notranjskem je 28. m. m. zvečer hudo pobila toča Črni Vrh nad Idrijo in okolico. Istotako je pobila v šentjernejški okolici na Dolenjskem več vasi.

a Konec štrajka v Ajdovščini. 29. m. m. ob 11. uri popoldne so se vršila vsled posredovanja namestnika pri goriškem glavarju gr. Attems pogajanja med zastopniki bojujočih se strank: delavstva in tovarne v Ajdovščini. Konferenca je trajala 4 in pol ure. Zastopniki delavstva dr. Mandić in drugi se niso hoteli vezati, ampak so izjavili, da hočejo glede rezultata slišati sklep delavstva na shodu, ki je bil včeraj. Izid pogajanj pa je sledeči: 1. tovarna poviša poletno doklado od 5% na 10%. 2. tovarna obljubi zvišanje plač takoj, ko bo konjunktura ugodnejša. 3. glede predelavca Kovača, katerega odpust je delavstvo zahtevalo, bo našla tovarna primerno obliko, da ne bo več zaposlen v tovarni. 4. tovarna sprejme nazaj vse delavce, ki so bili za časa štrajka odpuščeni. — Tovarna izjavlja, da so to skrajne koncesije. Tovarna da dela v izgubo, le z ozirom na delavce in na okolico sploh. (Kaka laško-germanska velikodružnost!!) — Delavstvo je na svojem shodu 30. m. m. pogoje sprejelo. Omenjamo še, da se je vodstvo tovarne zavezalo, da

se odslej ne bo več tako surovo postopalo z delavci. — Dasi se ni doseglo, kar se je zahtevalo, je že ta uspeh sam na sebi lep. Delavci v Ajdovščini so bili do pred nedavno čisto neorganizirani. N. D. O. iz Trsta je vzela njih organizacijo v roke in je po par mescih nastopila s štrajkom. Naravnost čudovito je, koliko discipline je vlila delavcem v kratkem času organizacije. Naj ustrajajo v organizaciji in dosegli bodo še lepše uspehe.

a Slovenska kmečka stranka na Goriškem je v seji izvrševalnega odbora 29. t. m. sklenila, da nastopi samostojno pri volitvah, ne odklanja pa pomoči katere druge slov. stranke, ki bi ji pripomogla do zmage. Kandidate postavi stranka na zboru zaupnikov 2. septembra.

Skrajna zloraba sv. vere. „Gorenjec“ poroča: „Slovenec“ piše z dne 27. m. m. l. 1909 o prihodu štajerskih romarjev na božjo pot v Brezje sledeče: „Včeraj in danes se muče na Kranjskem mili naši štajerski somišljeniki in soborilci. Izvojevali so letos zmago proti nasprotnikom krščanskih načel. Svojo zmago zdaj štajersko krščansko ljudstvo dostojno slavi in se zahvaljuje zanjo na Brezjah čudapolni Devici, prosi pa tudi nadaljnje zaščite vsemogočnega Devico v bojih krščanskega ljudstva proti tistim temnim silam, ki hočejo izruvati našemu ljudstvu tisto svetinjo, ki jo nežno hrani, a tudi odločno brani proti vsem domačim in tujim nasprotnikom, ki bi jo tako radi oplenili poštenemu ljudstvu v svoje mračne namene: „Marija k Tebi“, je donelo včeraj in danes na Brezjah in v raju kranjske dežele na Bledu.“ — Ako ni to višek zlorabe verske pobožnosti našega verskega ljudstva, potem sploh ne vemo, kako bi imenovali ta nestvor v Slovincu. Priliko smo imeli osebno govoriti z mnogimi izmed teh romarjev, a vsakdo je priznal, da ga je prignalo neko notranje hrepenenje, ogledati si osebno to znamenito božjo pot in se osebno prepričati o krasoti našega blejskega raja. In da bi te stare sključene ženice, ti od dela sklonjeni možje in ti naivni otroci prišli radi političnih ozirov na Brezje in na Bled — no, o tem ni prepričan najomejnejši kaplan zadnje gorske vasi. — Gospodje, le tako naprej! Ogenj, ki ga netite, vas bo požgal tako temeljito in tako hitro, da niti ne sanjate o tem.

o Odiranje kmeta. „Slov. Narod“ poroča — odgovornost za resničnost prepuščamo njemu! — da klerikalno „Vzajemno podporno društvo“ v Ljubljani računa svojim dolžnikom-kmetom do 9% obresti. O klerikalni „Ljudski posejilnici“ pa pravi, da računa raznim gospodom po 4½%, kmetom pa po 5½ in še više % obresti. To je skoro neverjetno postopanje in smo radovedni, kako bo „Slovenec“ odgovoril. Če bo psoval, bo to za nas potrdilo resničnosti teh trditvev. In ti ljudje se bijejo na prsa: mi smo prijatelji kmeta. Komedijanti!

v V Št. Vidu pri Zatičini je v nedeljo popoldne požar vpepelil 6 hiš z gospodarskimi poslopji vred.

Zadnji dopisi.

o Št. Jurij ob j. ž. Velika sokolska slavnost z ljudsko veselico se vrši 22. avg. v Št. Jurju ob j. ž. Ob tej priliki nastopijo prvokrat mladi šentjurski sokoli. Prosimo vsa narodna društva v bližini, da se ozirajo na to prireditvev. Vsa bratska društva pa prosimo, naj nas kolikor mogoče v največjem številu posetijo. — Šentjurski osek Celjskega Sokola se prav pridno pripravlja. Zanimanje za sokolsko slavnost je veliko. Ker leži lep trg Št. Jurij na prijaznem veselem griču in ob železnici, pričakujemo še tem večje udeležbe. Natančen spored objavimo pravčasno. Nazdar!

Sv. Barbara pri Mariboru. Usodopolen je bil za nas dan 24. julija. Neskončno nebo se je razsrdilo nad nami in nam poslalo grozno ledeno ploho. Po neznošno vročem dnevu se je usipala nad našimi občinami kakor jajca debela toča, ki je padla v tolikem obsegu, da je v četr uri pobelila zemljo do pednja na debelo. Ponekod je je nanoslo toliko skupaj, da se je še videla na tretji dan. Kakšna so naša polja, kakšni so sadonosniki, kakšni vinogradi, si je težko predstavljati. Ves trud in up dolgih mesecev je uničen. Gospodarji stoje pri svojih uničenih pridelkih, kakor pogorelci na pogorišču svojih ljubljenih domov. Kamor oko seže, vse uničeno. Poljskih pridelkov, pšenice in ovsa niti toliko ne bode, da bi vrnili posejano seme. Posestniki in km. tje, vsi že vsled lanske suše do živega zadeti, stoje pred groznilom in obupnim stanjem gospodarskega poloma, — ki je sedaj skoro neizogiben. Kajti, kar ni vzela zima, vzela je suša in travniški črvi, in kar se je poljubilo pustiti tem — uničila je toča. Sadonosniki in vinogradi so uničeni za par let, predno si zopet opomorejo v rasti do življenske in sadonosne moči! Navsezani smo torej jedino na samopomoč in na pomoč v to poklicane države oziroma dežele. Na adresu toliko — hvalisanih in bojda „upljivih“ (!?) poslancev, a la Roškar, Korošec itd. pa bodi zapisano in rečeno: „Pokažite se pri nas in nam dokažite, da vam ni samo za naše glasove, temveč, da razumete svojo poslansko nalogo!“ Pričakujemo, da se eden ali drugi v kratkem malo prikaže in si potom kakšnega sprehoda (!) ta „špas“ ogleda.

Prizadeti.

Gotovlje. Klerikalni dopisuni in dopisunčki so v zadnji št. mariborske „cunje“ (to besedo smo si izposodili od njih) začeli na ostuden in hudoben način psovati tukajšnje veljavne može. Pri tem povečujejo napihnjeno osebito „slavnega gospoda“ organista Goršeka. Trdijo, da on ne piše teh napadov, ampak da znajo tako grdo psovati tudi drugi klerikalni podrepniki. Mi se s to osebito ne bomo ukvarjali, nam je premalenkostna. Njegovo staro reglanje, kakor: „v srajčki skakal, hlačke trgjal, ledino oral, zaslepljena nemškutarska nar. stranka“, ni vredno poslušati. Mi dobro vemo, da tista višja moč, ki stiska dopisunom klerikalne cunje pero v roko, stanuje v našem farovžu. Ali ne? Pa povejte, g. fajmošter, če nimamo prav, ako trdimo, da je vam treba samo namigniti in vaši „backi“, (ne zamerite, tudi to besedo smo prepisali iz klerikalne cunje!) utihnejo. Zakaj ne storite tega, če ste res tako silno miroljuben? Mi želimo imeti mir! Mi ne napadamo nikogar po listih. Na vse napade vaših dopisunov pa tudi nočemo molčati. Naj utihnejo vaši backi, videli boste, da bo potem mir. Pri raznih volitvah letate od hiše do hiše, vsiljujete vašo lažljivo cunjo, psujete naš priljubljeni Nar. List, obrekujete domači denarni zavod, hočete prevreči dosedanje občinsko starešinstvo, vaše glasilo udriha po nas, potem pa, ko vidite, da mi Gotovljani ne pustimo, da bi kdo z nami po svoji volji pometal, naj bo potem že fajmošter ali kdo drugi, potem pa javkate s priznice in nam kličete: z Bogom. — Poglejte, naš g. nadučitelj je čisto drug mož. Sl. Gosp. piše: „da ga nihče ne mara“. On se pa, kakor vidimo, veselega in zadovoljnega počuti med nami in pravi, da bi rad enkrat počival na gotoveljskem pokopališču. — Ko ste prišli k nam, ste obljubili, da ne boste poslušali bab, zdaj pa vidimo, da lažijo najbolj hrišnavske in sumljive osebe krog Vas. Ne verjemite jim vsega, prepričajte se

malo poprej, ali je vse resnica, kar vam trobijo na uho. Potem ne bodete v šoli po krivici dolžili županove deklice, da je rekla, „kako lušno bi bilo, če fajmoštra ne bi blo“. Vi celo pustite, da se take nesramne laži širijo po vaših lažljivih cunjah. — Pritožujete se, da Vas naši otroci nič ne ubogajo. Zakaj nam pa učiteljstvo tega ne očita? Saj ne rečemo, da bi bili naši otroci bolj pridni, kakor so drugod. Le bodite strogi, le kaznujte jih, pa pravično. Mi se trudimo naše otroke vzgojiti v strahu božjem. Kako hudo je pa za nas, ubijati se za vsakdanji kruh in zraven skrbeti za izrejo otrok, to vemo le mi stariši. Kako hudo je materi, če ne sliši o svojih nič drugega kot tožbe in tožbe! Čudno se nam zdi, zakaj Vas tako peče, ker imamo naše učiteljstvo radi in ga spoštujemo! Zakaj delate zoper učiteljstvo? Da, le Brinarja ne, pa da zakaj mu vse pri šoli dovolimo, tako nas podpihujete. To ni lepo od Vas! Pomislite tudi, da kdor drugim jamo koplje, lahko sam pade v njo.

Ne vemo, kaj bi rekli na to, da pustite svojim „backom“, da se celo iz tega norca delajo, kako mi opravljamo v cerkvi svojo pobožnost. Katera molitev bolj „oblake prodira“, ali naša, ali molitev onih, ki po farizejsko zavijajo oči in roke, to pa bo sodil Bog.

Kapele. Malo nerodno, pa bo že, saj za „Gospodarja“ je vsako čvekanje dobro. Gospodarjev dopisnik je namreč začel meriti pamet po dolgoti onega, kar pod nosom raste. Zavijati in popravljati hoče tudi dopisnik vest, ki jo je zabilježil „Nar. List“, češ, da niti zdravniki v Gradcu ne morejo dokazati, da so dotične osebe zbolele na umu ravno radi misijona. Mi se nismo popreje vprašali na zdravnika, še manj pa bi se na dopisnika, če so naši sklepi pravi ali ne. Podpirale so nas v tem sklepanju okolščine, ki so nam ravno radi na umu zbolelih oseb matančno znane. Blaznost, ki je nastopila pri nekterih po vsakem misijonu, imenujemo versko blaznost. Nočemo tudi imenovati oseb, ki so bile tako nesrečne, dovolj, da se je pokojni župnik izrazil, da pod njim ne bo nikdar več misijona, ki samo ljudi bega in da je dovolj slabo od onega župnika, ki ne zna sam zadostno poučiti svojih ovčic v verskih naukih. — Marsikdo, ki mu ni vse prav v gornjem nadstropju, si domišljuje, da je samo on pameten, vsi drugi pa da so bebeci. Predno hočeš kaj pobijati, se o stvari sami natančno pouči!

d Zakaj hujskate! Iz Ptujja se nam piše: Ornigovo glasilo „Štajerc“ ali prav za prav „südmarkovec“ huduje se še vedno nad slovenskimi fanti iz ptujske okolice, ki si drznejo brez njegovega dovoljenja priti k maši v svojo farno cerkev v Ptuj s slovenskimi znaki. Mi „Štajercu“ in njegovim ptujskim nemškutarjem to le povemo: Dokler je ptujskim Nemcem dovoljeno nositi nemške znake, ne more tudi nam nihče prepovedati nositi slovenske. Mi ne hodimo v Ptuj izzivat ali hujskat, ampak mi hodimo v svojo farno cerkev k službi božji in mislimo, da imamo v fari, kjer smo krščeni, ravno iste pravice, kakor jih imajo vsi krščeni in nekrščeni ptujski nemškutarji. Na hrišnavske „Štajerčeve“ opazke, da mesto živi od kmeta in kmet od mesta, da torej ni vzroka, da bi se krivo gledali in sovražili, opozarjamo „Štajerca“ na dan 13. septembra lanskega leta, ko so ptujske nemške barabe mirne Slovence iz okolice pretepale in s črnilem oblivale, češ, da je Ptuj nemško mesto, kjer nimajo Slovenci ničesar iskati. Tem nemškim capinom naj bi bil „Štajerc“ dajal take nauke in jim

povedal, da tudi nemški Ptujčani živijo od slovenskega kmeta.

— Ustrelil se je danes zjutraj v Celju g. Tone Žagar, trg. pomočnik pri g. Ravnikarju, baje iz strahu pred vojaščino.

Sokolska slavnost v Ljutomeru se je vkljub „Gospodarjevemu“ in nemškemu hujskanju sijajno obnesla. Murski Sokol lahko dan 1. avgusta z zlatimi črkami zapiše v svojo spominsko knjigo. Iz vseh sosednih župnij je privrela množica ljudstva. Slava in bvala vsem, ki so k sijajni slavnosti pripomogli.

p Shod pri Sv. Lovrencu na dravskem polju. Zadnje nedeljo vršil se je tukaj mladeniški shod, ki se je pa jako klavorno obnesel. Na shodu imel je prvo besedo dr. Korošec, kateri je predlagal, da se dr. Ploju izreče nezaupnica, kar se je seveda tudi zgodilo. Sedaj ko je zadela ormoški okraj po toči tako velika nesreča in v ptujskem okraju vlada povsod velika suša, nista imela dr. Korošec in župnik Ozmeč najnejšega dela, kakor predlagati nezaupnico možu, ki je storil za ptujsko-ormoški okraj več, kakor vsi klerikalni poslanci skupaj. Dr. Ploj je edini slovenski državni poslanec v ptujsko-ormoškem okraju, vse po toči prizadete občine obrnile so se s prošnjami na njega — dr. Korošec in župnik Ozmeč pa mu da-jeta nezaupnico! Sramota!

p Libanja. Ko sem šel pretečeno soboto t. j. osem dni po znani strašni toči skozi libanjske gozde, sem našel po grabah še za cele vozove toče. To si je tako razlagati, da je voda, ki je drla z bregov, nanosila razno točo še okleščeno listje, vejevje, zemljo itd. na kupe in točo pokrila. „Zrna“ so imela še obseg, kakor goldinar. — Ljudje pridno orjejo in sejejo po največ ajdo rekoč, če bo suha jesen, bo še morebiti kaj ajde, če ne, bo pa za krmo. — Cesarjev namestnik grof Clary baje nameni te dni si ogledati po toči prizadete kraje.

d Nevihito z velikim nalivom, vetrom in vmes precej toče smo imeli v pondeljek in torek popoldne v Št. Jurju ob juž. žel. Po nekterih krajih Št. Jurske občine se precej občutno poznajo sledovi toče. Še več škode pa je napravil strašni vihar, ki je metal opeko s streh ter podrl in povaljal žito, posebno pa koruzo. Ljudstvo s strahom preiščuje, kaj bo, ako nam še, kar je ostalo po suši, vzamejo toča in druge vremenske sile in nezgode.

Razne novosti.

a Nesrečen zakon. V letovišču Magyaros blizu Budimpešte je skušal meščan Gunst pregovoriti svojo ženo, od katere je živel že več časa ločen, naj bi zopet živela z njim skupno v

zakonu. Žena se je branila, na kar jo je Gunst z revolverjem ustrelil, sam pa skočil v Donavo in utonil.

Poučni kotichek.

Nekaj za pouk o steklini. V zadnjem času se je pojavilo toliko slučajev pasje stekline, da je že iz obče koristi potrebno naštetati glavne znake te strašne bolezni, ki ima za posledico vedno in vselej le smrt. Stekel pes izpremeni svoje prejšnje navade. Otožen sedi na kakem samotnem, temnem kraju; kmalu postane zadirljiv in popadljiv, nikjer nima obstanka in pobegne od hiše, popadajoč vse, kar mu pride na pot. Pes izgubi veselje do navadne hrane, začne pa požirati druge predmete, kakor prst, šoto, slamo ali les. Njegovo lajanje je visoko, nekako hripavo in tuljenju in zavijanju podobno. Popadati začne tudi mrtve predmete, prav rad se zaganja v živali, čisto tudi v ljudi, celo lastnega gospodarja se loti in ga obkolje. Spodnja čeljust mu otrpne in mu visi mrtva navzdol. Žival vidno hujša, hrbenica mu otrpne, sčasoma tudi zadnji del telesa opeša in v sedmih do desetih dneh pogine. Večinoma zakrivijo lastniki psov sami, da postanejo psi stekli, ki lahko preneso to strahovito bolezen na ljudi, zakriva pa jo s tem, ker ne znajo prav ravnati s svojo živaljo. Pes je naš najzvestejši tovariš, prijatelj in spremljevalec ter zasluži vsled svojih lastnosti in zmožnosti to odlikovanje bolj kakor vsaka druga žival. Že od nekdanj spremlja človeka po vseh njegovih potih; po vročih južnih, tropskih deželah in mrzlih, ledenih severnih deželah. Med njim in človekom se je razvilo iskreno, zaupno prijateljstvo. Da se pa to presrečno razmerje ne izpremeni v sovražstvo, ki je lahko za človeka usodno, je treba psa negovati in za njegovo zdravje skrbeti. Predvsem mora imeti dovolj in ob gotovih rokih zdrave in tečne hrane. Krmiljenje z vročo, čisto vrelo pičo ima lahko najhujše posledice. Ležišče mora biti snažno, slama, oziroma blazina večkrat premenjena. Če ima pes lastno koiibo, je treba paziti, da ne pride mokrota do njega. Zelo grda je tudi razvada, kjer mora v kakem kotichek ure in ure zvit ležati. Sploh se mora ravnati s psom človekoljubno, ne ga pretepavati s palico in ga suvati s črevlji. Z lepim ravnanjem se doseže vse, zlasti pa se obvaruje strašne stekline. — „Gor.“

Loterijske številke.

Trst, dne 31. julija 1909: 54, 7, 22, 19, 65.
Linc. „ „ „ „ 83, 74, 60, 3, 21.

Sprejemem takoj ali s 1. septembrom

trgoveškega sotrudnika

ki je izurjen v prodaji mešanega blaga ter tudi porabljen kot poslovodja. — Ponudbe naj se pošiljajo na trgovino

Adalbert Globočnik, Žalec.

Občina trg Žalec sprejme

redarja,

ki naj bi bil tudi občinski in posojilniški sluga. — Plača 800 kron, prosto stanovanje in službena obleka. 370 2-1

Malo novo hišo

(2 mali stanovanji v pritličju, 2 čedni podstrešni sobi, vrt), ravnokar zgrajeno na mojih stavbiščih v Zavodni takoj prodam.

Vinko Kukovec, stavbni podjetnik, Celje

Podpisani naznanjam vsem somišljenikom, da sem prevzel

gostilno v najem

od g. Perschon v Bistrici pri Mariboru v kateri bom točil najboljša pišečka in bizeljska vina, bela in rdeča po nizki ceni; dobila se bodo tudi topla in mrzla jedila vsaki čas. Za mnogobrojni obisk prosita vse somišljenike, posebno pa prijatelje dobre in rujne pišečke in bizeljske kapljice, ter se priporočata

Anton in Marija Urek
gostilna Perschon v Bistrici pri Mariboru.

Naprodaj

je po ceni posestvo s 3 hišami zraven premogokopa na jako ugodnem prostoru. Hiše so pripravne za vsako obrt, najbolj pa za prodajalno žganja in vinotoč. Pogoji ugodni.

Natančneje pri **Andreju Oplotniku v Zabukovci,** pošta Grize. 184 2-1

Gostilna in posestvo

1 uro od Maribora na okrajni cesti, se takoj proda. Posestvo obstoji iz gostilne, gospod. poslopja, travnik s sadonosnikom, vrti, brajde in njive. Pogoji ugodni. — Več se izve pri g. **Ivanu Verasu,** hišni pos. v Mariboru, Gerichtshofgasse št. 17.

Zahvala.

Dne 16. julija t. l. mi je strela upepelila kozolec s pridelki vred. — Zavarovalna družba „DUNAV“ na Dunaju je dala škodo takoj ceniti, na kar mi je izplačala vso zavarovano vsoto. Izrekam imenovani družbi za njeno kulanco vso zahvalo.

Mihael Pospesh,
posestnik.

Grize-Pankrac, 30. julija 1909.

Pristni kranjski lanenooljnati firnež

Oljnate barve

v posodicah po 1/2, 1 kg
kakor tudi v večjih posodah.

Fasadne barve

za hiše, po vzorcih.

Slikarski vzorci

in papir za vzorce.

Laki

pristni angleški za vozove,
za pohištva in za pode.

Steklarski klej

(kil) priznana in strokovno
preizkušena najboljši.

Karbolinej

prve vrste.

Mavec (gips)

za podobarje in za stavbe.

Čopiči

domačega izdelka za zidarje
in za vsako obrt

priporoča

Adolf Hauptmann

v Ljubljani.

Prva kranjska tovarna
oljnatih barv, firnežev, lakov in
steklarskega kleja.

Zahtevajte cenike!

OTVORITEV NOVE TRGOVINE

Usojava si naznaniti, da sva ustanovila v Celju, Graška cesta št. 7 pod tvrdko:

GORIČAR & LESKOVŠEK

na lastni račun popolnoma na novo urejeno trgovino s papirjem, pisalnim in risalnim orodjem in vsemi v to stroko spadajočimi predmeti na drobno in debelo. Opirajoč se na temeljito strokovno in krajevno znanje, bodeva v položaju nuditi najboljše blago po nizkih cenah, in cenjene odjemačce v vsakem oziru zadovoljiti. V nadi, da nama naklonite Vaše zaupanje, priporočava se za obisk našega novoustanovljenega podjetja, zagotavljajoč Vas najkulantnejše in solidne postrežbe.

Z odličnim spoštovanjem

GORIČAR & LESKOVŠEK.

Mladenič

19 let star, ki obvlada popolnoma slovenščino v besedi in pisavi, zmožen nemščine, z lepo pisavo (sedaj dopisnik raznih listov, odločen pristaš „Narodne stranke“) želi v odvetniški ali drugi pisarni kake primerne

službe kot pisarniški začetnik

eventuelno tudi v drugi stroki. Ker ima silno veselje do učenja, mu je najljubše mesto, kjer bi si še kaj priučil. Vstopi lahko takoj, ev. 1. sept. t. l. — Čenj. dopisi se naj blag. nasloviti: Josip Planinc jun. Podsreda, Štaj., ozir. pod šifro „Pisar“ na „Nar. list“ v Celju.

Anton Arčan

stavitelj mlinov in žag v Št. Jurju ob j. ž. se priporoča slavnemu občinstvu za izdelovanje vsakovrstnih mlinov in žag najboljšega sistema — tudi za male vode. — Delo izdelujem solidno in po ceni. Na zahtevanje so spričevala na razpolago.

Odvetnik dr. Ivan Fermevc

si usoja naznaniti, da je **otvoril** svojo **odvetniško pisarno v Ptuj**, v hiši zdravnika gospoda dr. B. Štuheca, Poštna ulica št. 19.

Največja in najcenejša izber

zaročnik

in različnih drugih zlatih, double itd. uhanov, verižic, zapestnic in sploh vsakovrstne zlatnine in srebrnine.

prstanov

Pozor! Predno si kupite uro, oglejte si moje velikansko zalogo pravih švicarskih zlatih, srebrnih, nikelnastih in stenskih ur, budilk, verižic, toplomerov, očal, daljnogledov itd. — vse po najnižjih cenah.

Naročite **cenike**, katere razpošiljam zastonj in poštine prosto. Popravila izborna in točna.

Rafael Salmič
v Celju, „Narodni dom“.



9 52--29

Najboljše mlatilnice

za rabo na roke, gepelj in vodno moč, geplje, čistilnice (pajkle in trierje) vseh vrst, sadne in grozdne mlne, slamoreznice, kakor vsakovrstne poljedelske stroje, zajamčeno najboljšega izdelka, priporoča po najnižjih cenah

trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje.

Slike in cene strojev pošilja z obratno pošto zastonj in franko.

Kdor je osivel, izgleda star.

Izvrstna zajamčeno neškodljiva sredstva za barvanje las so:

1. Vitkov „Vedno mlad“ plavo, rjavo, in črno barvilo. Pobarva tako je in trajno. Ena škatlja štiri krono.
2. Vitkov „Nucin“, stekleničica eno krono.

Ta sredstva za barvanje las so se jako dobro izkazala v tisoč slučajih. Edino pristna iz kem. laboratorija

Fr. Vittek & Co., Praga II.

Zahtevajte samo Vitkove preparate, vse druge zavrnite!

Lepa hiša,

v sredi trga, tik nove šole, pripravna za manjšo trgovino, mesarijo, gostilno ali kako drugo obrt, se iz proste roke proda. Pojasnila daje posestnica **Marija Napotnik**, Št. Jur ob južni železnici. 71 3-3

Širite Nar. List!

Smrt

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega, kateri naroči sedaj belo platno v veletrg. hiši R. Stermecki, Celje, Štajersko.

Štajersko platno	m po 36 v
Slovensko platno	„ „ 40 „
Savinsko platno	„ „ 44 „
Vojaško platno	„ „ 46 „
Domestik-platno	„ „ 48 „
Gorsko platno	„ „ 60 „
Istrija-tkanina	„ „ 54 „
Holandska tkanina	„ „ 60 „

Vzorci zastonj in pošiljatve čez 20 kron franko.

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo sprejme v trgovino mešanega blaga

Miha Serne, Ruše.

! Čevlji!

Priporočam svojo zalogo vsakovrstnega obuvala za moške, ženske in otroke; tudi turistične čevlje po goiserskem načinu; domače in tovarniško delo po vsakovrstni ceni. Vse se dobi in kupi pri

IVAN BERNA,
Gosposka ulica št. 6 v Celju.

200 kg čistega, garantiranega in izmetanega

medu

(Schleuderhonig)

ima na prodaj Jernej Mikolič v Žetalah pri Rogatcu. — Pri večjih naročitvah cena 1 K 20 vin.

Natakarico

se išče za Notranjsko, na račun. — Poudbe z navedbo dosedanjih služb naj se pošljejo pod „E. S. 121“ na upravnništvo tega lista.

Darujte za Nar. sklad!

Prosim obiščite mojo trgovino in oglejte si bogato izbero različnih poljedelskih strojev, posebno

mlatilnice

čistilnice, sadne in grozdne mlne, katere zaradi velikanske zaloge prodajam letos po znižanih cenah. Najboljša umetna gnojila za ajdo so v zalogi.

Velespoštovaje:

Trgovina z železnino „Merkur“, P. Majdič, Celje

Poštne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

„LASTNI DOM“

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Uradije se vsak dan razun nedelj in praznikov od 8.—12. ure dopoldne.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno nalaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

pet od sto (5%)

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hranilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odtegnje vlagateljem, tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in čresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih.